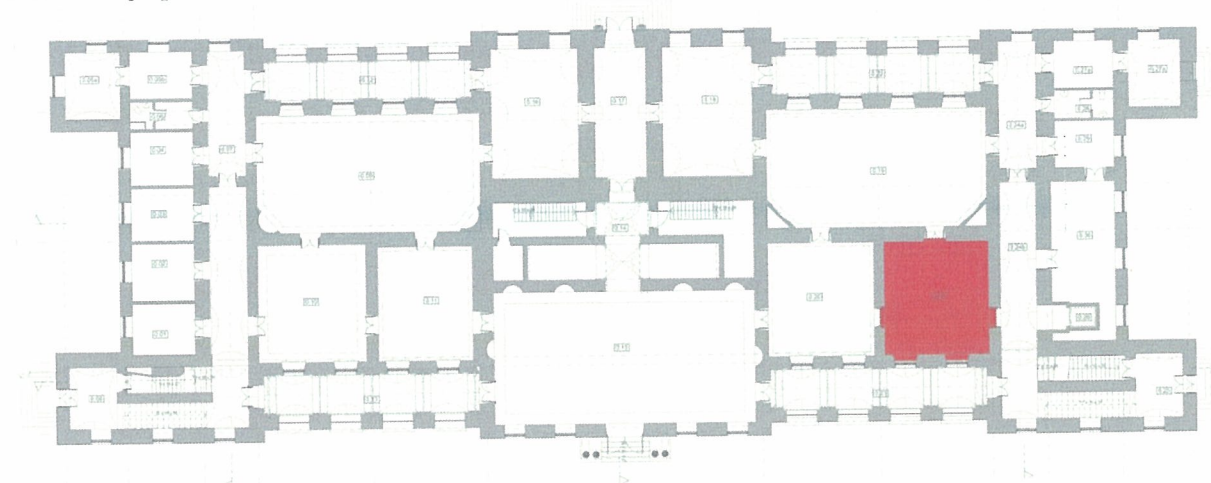

POMIESZCZENIE NR 29

Lokalizacja pomieszczenia:

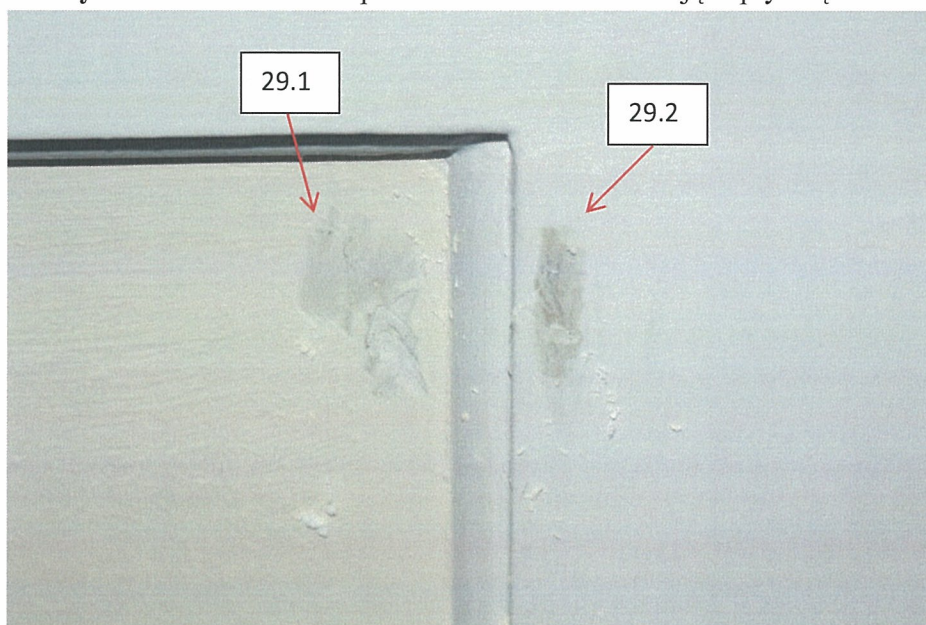
IV.OPIS

Obecnie pomieszczenie magazynowe, poddane renowacji w ostatnim dziesięcioleciu. Pomieszczenie posiada dekorację sztukatorską ścian i sufitu. W obrębie ścian dekorację stanowią supraporty w formie prostokątnych płycin, obwiedzionych prostymi płaskimi listwami, przebiegającymi od gzymsu do podłogi. Na wysokości ok. 50 cm przebiega wokół całego pomieszczenia listwa poprzeczna, poniżej której znajdują się również wydzielone listwami płyciny. Glify okienne również dekorowane płycinowo. Całość powierzchni ścian została zwieńczona wydatnym profilowanym gzymsem o dość dużym rozwinięciu, z kapinosem i elementami rzeźbionymi w formie pasa z rzeźbionym kimationem. Sufit gładki z profilowaną listwą okalającą powierzchnię. Pomiędzy listwą a gzymsem znajduje się wklęsła gładka faseta. Na środku sufitu została umieszczona ozdobna rozeta z motywem liści akantu w środkowej części, oraz pasem rozchodzących się na zewnątrz elementów, nawiązujących do motywu muszli. Stolarkę drzwiową stanowią drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina prostokątne, wydłużone pionowo, środkowa płycina prostokątna w układzie horyzontalnym. Płyciny obwiedzione profilowanymi prętowinami. Pośrodku każdej płyciny znajduje się pole powtarzające kształt, nieco wysunięte przed lico płyty. Obramienia drzwi gipsowe, w formie stosunkowo szerokiej, płaskiej listwy z nieznacznym profilowaniem od strony wewnętrznej.

V. TECHNIKA ORYGINAŁU

Ze względu na obecnie użytkowany charakter wnętrz zdecydowano się na ograniczenie liczby odkrywek sondażowych. W partiach powyżej 3 m. nie ma możliwości wykonania odkrywek na etapie badań, ze względu na utrudniony dostęp. Na etapie wykonawczym należy w tym pomieszczeniu wykonać dodatkowe badania powierzchni sufitu w celu ustalenia pierwotnej kolorystyki wnętrza.

Odkrywka nr 29.1 i 29.2 – pole ekranu i listwa okalająca płycinę

Odkrywka nr 29.1

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa impregnatu	0,2 mm
3		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska dyspersyjna – kolor szaro-ugrowy	0,5 mm
4		II	XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr 29.2

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa impregnatu	0,2 mm
3		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm
4		II	XX w	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

W odkrywkach zidentyfikowano warstwę w kolorze żółtawym – jest to cienka wierzchnia warstwa gipsu, przesycona środkiem gruntującym na bazie POW.

Podsumowanie – wnioski z badań

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że pomieszczenie pierwotnie było tynkowane zaprawą wapienną o drobnym jednorodnym wypełniaczu kwarcowym, na której naniesiono warstwę szlichty gipsowej. W obrębie pól ekranów szlichta jest cieńsza, w pasach pomiędzy ekranami grubsza – do ok. 2cm. Dekoracja sztukatorska została wykonana z gipsu ceramicznego. Elementy profilowane zostały wykonane metoda ciągnioną, elementy rzeźbione metoda odlewu. Całość została pociągnięta warstwą gruntu, który zareagował z podłożem gipsowym, tworząc widoczną na zdjęciach żółtawą warstwę. Jeżeli chodzi o powłoki malarskie, to nie da się stwierdzić z całą pewnością, czy zidentyfikowana w odkrywkach sondażowych warstwa szaro-różowa pochodzi z okresu powstania pomieszczenia, czy jest to warstwa późniejsza. Na podstawie wykonanych badań ustalono, że pomieszczenie było malowane w dwóch kolorach - jasny szaro- beżowy dla partii gładkich i biały dla detalu sztukatorskiego.

Stolarka drzwiowa pierwotnie malowana była farbą na spoiwie olejnym w kolorze białym.

Posadzkę stanowią deski – w pomieszczeniu nie został wykonany planowany pierwotnie parkiet.

Na podstawie badań proponuje się podjęcie następujących działań w obrębie pomieszczeń:

- Przywrócenie pierwotnej kolorystyki pomieszczeń:

Kolor ścian i sufitów ustalony w trakcie badań – **szaro-beżowy dla powierzchni gładkich i biały dla dekoracji sztukatorskiej**

Stolarka drzwiowa – kolor **biały**

- Konserwację stolarki drzwiowej drewnianej wraz z ujednoliceniem klamek i okuć
- Konserwację istniejącego parkietu lub wymianę – tam gdzie istnieje możliwość położenia klepek i ich ponowne użycie zaleca się podjęcie takich działań
- Konserwację istniejącego, zachowanego w pomieszczeniach detalu sztukatorskiego

VI. TECHNIKA WARSTW I ELEMENTÓW WTÓRNYCH

W obrębie pomieszczenia występują powłoki malarskie dyspersyjne w kolorach szaro-różowym i białym.

W obrębie gładzi okiennych występują wtórne powłoki malarskie i wyprawy tynkarskie, powstałe w okresie wymiany okien i parapetów w roku 2015.

VII. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Stan zachowania wypraw tynkarskich i powłok malarskich

Stan zachowania występujących na ścianach słabych tynków wapiennych można określić jako średni. Na powierzchni ścian i sufitów widoczne są rysy włosowate i niewielkie spękania. Miejscowo widoczne są uszkodzenia powłok malarskich i klawiszowanie wierzchnich warstw. Ściany i sufity pomieszczenia mocno zabrudzone.

Stan zachowania drewnianej stolarki drzwiowej

Stolarka drzwiowa zachowała się w średnim stanie technicznym. Zachowane oryginalne skrzydła drzwiowe wraz z ościeżnicami przemalowane. W obrębie stolarki odnotowano miejscowe spękania i rysy, szczególnie na połączeniu poszczególnych elementów, powstałe na skutek pracy drewna.²¹ Występują również miejscowe uszkodzenia i przetarcia powłoki malarskiej.. Widoczne są również zniszczenia powstałe mechanicznie w postaci odbić lakieru.

Stan zachowania posadzki

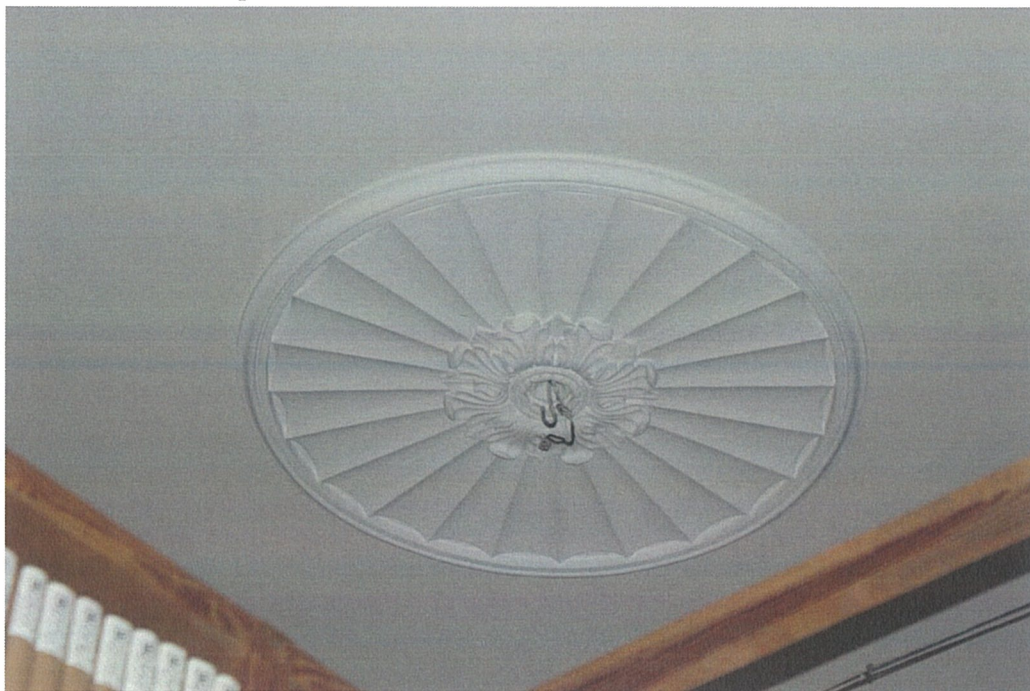
Stan zachowania desek drewnianych trudny do określenia – podłoga obecnie przykryta linoleum.

²¹ Zasięg i rodzaj uszkodzeń stolarki dla całego obiektu został ujęty w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – analiza stanu zachowania drzwi”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

VIII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

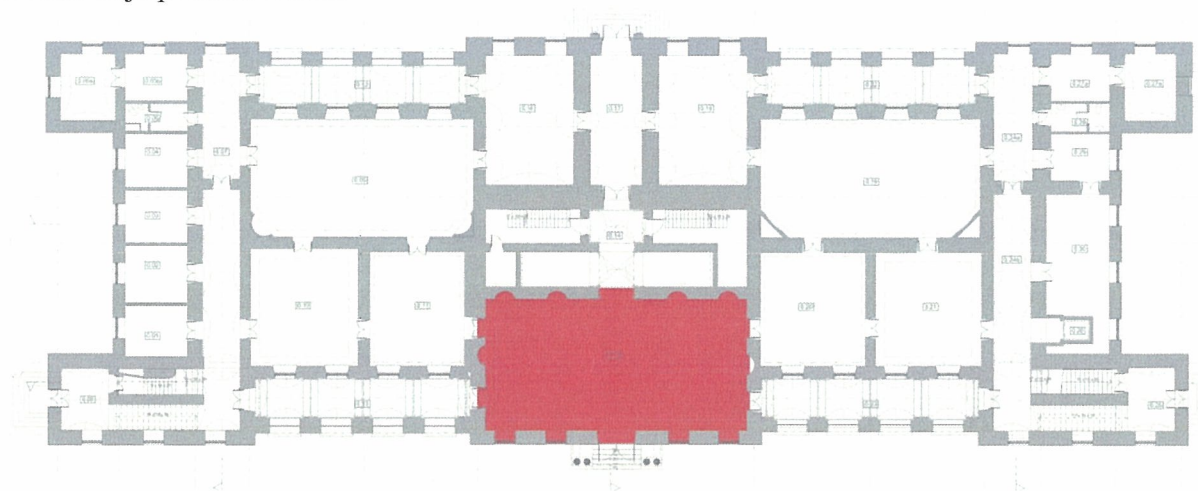
Fot.1,2. Widok na pomieszczenie.

Fot.3. Rozeta sufitowa.

SALA RYCERSKA

Lokalizacja pomieszczenia:

IV.OPIS

Pomieszczenie zlokalizowane na osi pałacu, po wschodniej stronie. Jest to sala o charakterze reprezentacyjnym. W ścianie wschodniej zostało umieszczone wejście główne od strony wschodniej pałacu, a w ścianach południowej i północnej znajdują się wyjścia na loggie oraz drzwi wejściowe do pomieszczeń nr 15 i 22. W ścianie wschodniej zostało umieszczone przejście na klatkę schodową główną – zwieńczone łukiem.

Pomieszczenie posiada bogatą dekorację sztukatorską ścian i sufitu. W obrębie ścian dekorację stanowią podziały pionowe, tworzące pola gładkich ekranów, naprzemiennie z niszami oraz otworami wejściowymi. Podziały wywołane zostały przez zastosowanie płaskich, nieco wysuniętych przed lico płyt o zróżnicowanej szerokości. Na ścianach krótszych tj. południowej i północnej pola wąskie, na pozostałych dwóch pola gładkie szersze. Na wysokości nieco powyżej połowy wysokości ściany, na powierzchni gładkich płyt zostały umieszczone ozdobne konsole. Konsole krótszych ścian posiadają formę kroksztynów z motywem liści akantu w części środkowej i ślimacznicami na bokach. Na konsolach stoją wazy z motywem liści akantu w dolnej części, pasem astragalnym i girlandą z owoców w części górnej. Wazy przykryte ozdobnymi, rzeźbionymi nakrywkami o kształcie dzwonowatym z motywem liści akantu. Konsole ścian krótszych posiadają motywy głów otoczonych liśćmi akantu, po bokach których znajdują się ślimacznice. W górnej części konsole zostały zwieńczone kielichowatymi elementami. Na ścianach krótszych w części środkowej zostały umieszczone półkoliste nisze zwieńczone łukowato – po jednej na każdą ścianę. Takie same cztery nisze znajdują się również w ścianie zachodniej pomieszczenia. Górna część niszy wypełniona została konchą muszlową o ozdobnej formie, osadzonej w wydzielonym prostą listwą polu górnym (na wysokości ok. $\frac{3}{4}$ wysokości niszy). Dolna część każdej z nisz podniesiona została na wysokość ok. $\frac{1}{5}$ wysokości ściany, a pas poniżej został wykończony poprzecznie wydłużoną prostokątną płytą. W niszach

274

umieszczone zostały posągi rzymskich wodzów. Są to przedstawienia legendarnych przodków Krasińskich – zidentyfikowano postać Marka Waleriusza Corvina z krukiem na hełmie. Postacie osadzone zostały na podwyższonych zdwojonych cokołach o kształcie wklęsło-klepsydrowatym. W narożnikach pola z niszą, po bokach łuku zostały umieszczone trójkątne elementy rzeźbione o motywach rozchodzących się liści akantu.

W krótszych ścianach osadzone zostały także drzwi wejściowe do sąsiadujących pomieszczeń. Ich obramienia zostały wykonane z kamienia – piaskowca, i mają charakter profilowanych listew. Powyżej otworów drzwiowych znajdują się supraporty w postaci prostokątnych gładkich ekranów, obwiedzionych szerokimi profilowanymi listwami z liśćmi akantu w narożach. W dolnej części każdej z supraport został umieszczony rzeźbiony zwornik, łączący obramienie otworu drzwiowego z listwą ekranu powyżej. Zworniki z motywem liści akantu i pęczkiem kwiatów. W górnej części supraport występują również mniejsze zworniki.

Przejście na klatkę schodową główną zwieńczone półkoliście. Po bokach wąskie ekrany z niewielkimi, dość płaskimi kroksztynami. Łuk przejścia w spodniej części posiada wgłębne pole, oparte na dwóch konsolach z motywem akantu i ślimacznicami. Ściana wschodnia również z podziałami. W obrębie glików okiennych oraz nad nimi występują prostokątne ekrany.

Całość dekoracji ścian została zwieńczona profilowanym gzymsem z ornamentem pasowym z motywem liści laurowych. Pole sufitu okolone zostało profilowaną listwą, tworząc rodzaj gładkiego pasa bordiury, ze ściętymi pod kątem wewnętrznymi narożnikami. W narożach zostały umieszczone trójkątne elementy o motywie rozchodzących się liści akantu. W centralnym polu sufitowym zostały umieszczone dwie bogato rozrzeźbione rozety z motywem spiralnie rozchodzących się liści akantu.

Posadzka w pomieszczeniu wykonana z płyt marmurowych w układzie szachownicowym.

Stolarkę drzwiową stanowią drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina prostokątne, wydłużone pionowo, środkowa płycina prostokątna w układzie horyzontalnym. Płyciny obwiedzione profilowanymi prętowinami. Pośrodku każdej płyciny znajduje się pole powtarzające kształt, nieco wysunięte przed lico płyty.

Posadzka w pomieszczeniu wykonana z płyt marmurowych szarych i czarnych o wymiarach 48x48 cm²² w układzie szachownicowym.

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnicy Śródmieście
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Nowogrodzka 43, 00-691 Warszawa
tel. 22 443 93 63, faks 22 443 94 98

²² „Badania wewnątrz Pałacu Krasińskich w Warszawie- posadzki, posadzka taflowa w Sali Kariatyd,projekty”, Grudzień 2016, autor: dr inż. arch Marek Barański

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnicy Śródmieście
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Nowogrodzka 43, 00-691 Warszawa
tel. 22 443 93 63, faks 22 443 94 98

IV. TECHNIKA ORYGINAŁU²³

Ze względu na reprezentacyjny i użytkowany obecnie charakter wnętrza zdecydowano się na ograniczenie liczby odkrywek sondażowych.

W celu ustalenia pierwotnej kolorystyki wykonano odkrywki sondażowe w miejscach gdzie mogła występować oryginalna warstwa malarska.

Odkrywka nr SR.1 – listwa okalająca supraportę, prawa strona lewej supraporty w ścianie północnej, nad wejściem do pomieszczenia 22

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa impregnatu	0,2 mm
3		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor ciepła biel	0,5 mm
4		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

²³ W ramach Sali Rycerskiej wykonano badania uzupełniające do opracowania „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – wyniki przeprowadzonych badań dekoracji malarskiej”, Grudzień 2016, autor: Małgorzata Paździora Sattler

Odkrywka nr SR.2 – zwornik w dolnej części lewej supraporty w ścianie północnej, nad wejściem do pomieszczenia 22

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor ciepła biel	0,5 mm
3		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr SR.3 – waza na konsoli wąskiego ekranu, ściana północna, na prawo od wejścia do pom. 22

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor ciepła biel	0,5 mm
3		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka SR.4 - konsola wąskiego ekranu, ściana północna, na prawo od wejścia do pom. 22

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor ciepła biel	0,5 mm
3		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr SR.5 – gzyms wieńczący na wysokości wejścia do pom. 22

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa impregnatu	0,2 mm
3		I	Poł. XX w. (?)	Warstwa malarska dyspersyjna – kolor ciepły ugrówy beż	0,5 mm
4		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka wykazała obecność warstwy malarskiej (oryginalnej?) o spoiwie na bazie dyspersji POW w kolorze ciepłego ugrówy beżu. Kolor nawiązujący do kolorystyki kamiennych obramień otworów drzwiowych.

280
 RZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
 Urząd Dzielnicy Śródmieście
 DZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
 dla Dzielnicy Śródmieście
 ul. Nowogrodzka 43, 00-691 Warszawa
 tel. 22 443 93 63, faks 22 443 94 98

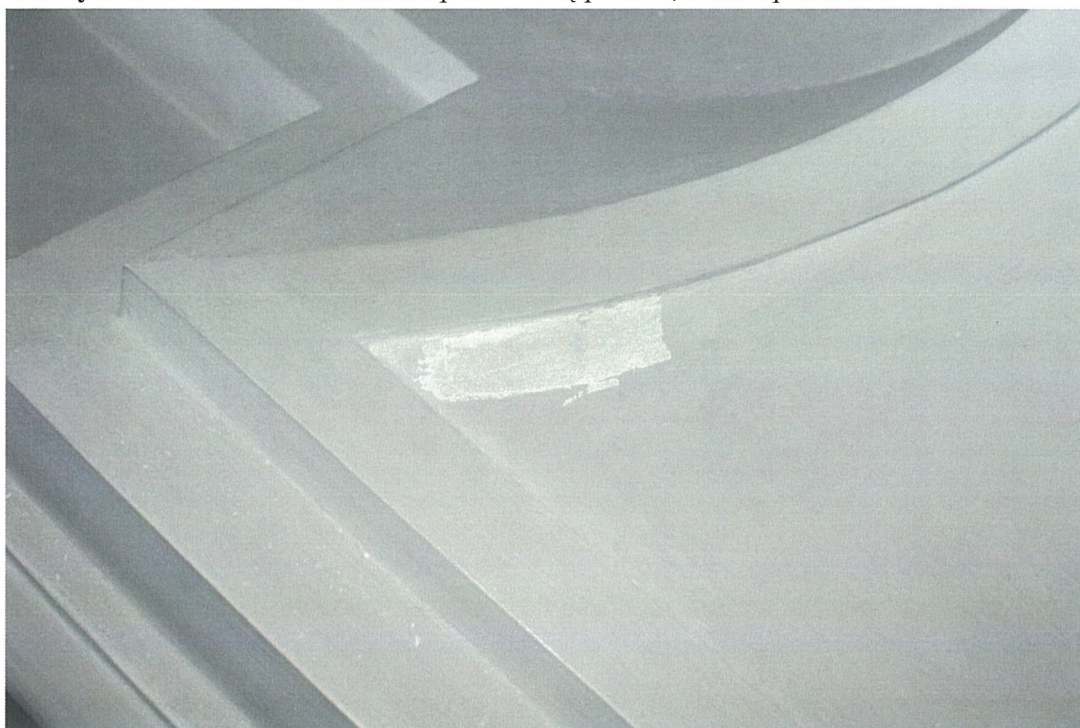
Odkrywka nr SR.6 – prawa strona cokołu pod rzeźbą postaci, ściana północna

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa impregnatu	0,2 mm
3		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska dyspersyjna – kolor jasny ugrowy beż	0,5 mm
4		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka wykazała obecność warstwy malarskiej (oryginalnej?) o spoiwie na bazie dyspersji POW w kolorze ciepłego ugrowego beżu. Kolor nawiązujący do kolorystyki kamiennych obramień otworów drzwiowych.

Odkrywka nr SR.7 – lewa strona pod rzeźbą postaci, ściana północna

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska dyspersyjna – kolor jasny ugowy beż	0,5 mm
3		II	XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka wykazała obecność warstwy malarskiej (oryginalnej?) o spoiwie na bazie dyspersji POW w kolorze ciepłego ugowego beżu. Kolor nawiązujący do kolorystyki kamiennych obramień otworów drzwiowych.

Odkrywka nr SR.8 – lewa strona płyciny prostokątnej pod niszą, ściana północna

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa impregnatu	0,2 mm
3		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska dyspersyjna – kolor jasny ugrowy beż	0,5 mm
4		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka wykonana w obrębie płyciny wykazała obecność warstwy malarskiej (oryginalnej?) o spoiwie na bazie dyspersji POW w kolorze ciepłego ugrowego beżu. Wykonana obok odkrywka sondażowa w pasie tła wykazała występowanie warstwy pokostu i powłoki malarskiej w ciepłym odcieniu bieli.

Odkrywka nr SR.9 – rzeźba w niszy ściany północnej

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	10 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor ciepła biel	0,5 mm
3		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Podsumowanie – wnioski z badań

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że pomieszczenie pierwotnie było tynkowane zaprawą wapienną o drobnym jednorodnym wypełniaczu kwarcowym, na której naniesiono warstwę szlichty gipsowej. Dekoracja sztukatorska została wykonana z gipsu ceramicznego. Elementy profilowane zostały wykonane metoda ciągnioną, elementy rzeźbione metodą odlewu. Całość została pociągnięta warstwą gruntu, który zareagował z podłożem gipsowym, tworząc widoczną na zdjęciach żółtawą warstwę. Pierwszą powłokę malarską stanowi warstwa farby dyspersyjnej na bazie polioctanu winylu. W obrębie gzymsu wyodrębniono powłokę malarską w kolorze beżowo-ugrowym. Jest to odcień ciemniejszy niż kolor w obrębie płyt ściennych, nawiązujący do kolorystyki kamiennych obramień otworów wejściowych. W obrębie płyt ściennych i na cokołach w niszach wyodrębniono powłokę malarską dyspersyjną w kolorze jasnego ugrowego beżu. Pasy w tłach oraz wystające listwy wokół supraport, a także elementy rzeźbione tj. np. rzeźby postaci, wazy, konsole pomalowane zostały w kolorze ciepłej beżowawej bieli.

Stolarka drzwiowa pierwotnie malowana była farbą na spoiwie olejnym w kolorze złamanej bieli lub bardzo jasnego beżu. Wykonane odkrywki nie dają pewności, czy widoczny w nich kolor jest dobrze zachowaną kolorystyką oryginału²⁴, czy też jest to zażółcona i zestarzała powłoka malarska w kolorze białym.

Posadzka kamienna z płyt marmurowych w układzie szachownicowym.

Na podstawie badań proponuje się podjęcie następujących działań w obrębie pomieszczeń:

- Przywrócenie pierwotnej kolorystyki pomieszczeń:

Kolor ścian i sufitów ustalony w trakcie badań – **szaro-beżowy w dwóch odcieniach – ciemniejszy dla gzymsu, jaśniejszy dla powierzchni płyt i ciepła biel dla dekoracji sztukatorskiej**

Konserwację stolarki drzwiowej drewnianej wraz z ujednoliceniem klamek i okuć

Proponowana kolorystyka stolarki drzwiowej – kolor – **ciepła biel lub w nowo zaprojektowanej kolorystyce nawiązującej do pierwotnej kolorystyki pomieszczenia, z podziałem na tła i detal**

- Konserwację istniejącej posadzki kamiennej
- Konserwację kamiennych obramień otworów drzwiowych
- Konserwację detalu sztukatorskiego wraz z rzeźbami

²⁴ Wg. „Badania wnętrz Pałacu Krasińskich w Warszawie – wyniki przeprowadzonych badań dekoracji malarskiej”, Grudzień 2016, autor: Małgorzata Paździora Sattler

VI. TECHNIKA WARSTW I ELEMENTÓW WTÓRNYCH

W obrębie pomieszczenia występuje wtórna powłoka emulsyjna w kolorach białym i szaroróżowym.

W obrębie gładów okiennych występują wtórne powłoki malarskie i wyprawy tynkarskie, powstałe w okresie wymiany okien i parapetów w roku 2015.

VII. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Stan zachowania wypraw tynkarskich i powłok malarskich

Stan zachowania występujących na ścianach wypraw gipsowych można określić jako średni. Na powierzchni ścian i sufitów widoczne są rysy włosowate i spękania. Przy drzwiach nr 14 widoczne silne pęknięcie. Wykonana odkrywka ujawniła pod tynkiem kabel zasilania w rurce żelaznej. W strukturze muru zauważono pionowe spękanie.²⁵ Średniej wielkości pęknięcie widoczne również na ścianie zachodniej - w skrajnej niszy od strony południowej.

Ściany i sufity pomieszczenia mocno zabrudzone.

Stan zachowania detalu sztukatorskiego

Detal sztukatorski znajduje się w średnim stanie technicznym. Powierzchnie elementów rzeźbionych zabrudzone, w załamaniach powierzchni zbiera się kurz. Postacie rzeźbione zostały przemalowane tracąc częściowo wyrazistość rysunku krawędzi i załamań powierzchni. W obrębie detalu widoczne uszkodzenia mechaniczne i miejscowe braki struktury. W narożniku południowo-wschodnim widoczne spękania w obrębie gzymsu, oraz miejscowe złuszczenie powłoki malarskiej. W obrębie niektórych cokołów pod rzeźbami powłoka malarska przetarta. Całość zniszczeń kwalifikuje pomieszczenie do podjęcia działań konserwatorskich mających na celu przywrócenie pomieszczeniu pełni walorów estetycznych.

Stan zachowania drewnianej stolarki drzwiowej

Stolarka drzwiowa zachowała się w średnim stanie technicznym. Zachowane oryginalne skrzydła drzwiowe wraz z ościeżnicami przemalowane. W obrębie stolarki odnotowano miejscowe spękania i rysy, szczególnie na połączeniu poszczególnych elementów, powstałe na skutek pracy drewna.²⁶ Występują również miejscowe uszkodzenia i przetarcia powłoki malarskiej. Widoczne są również zniszczenia powstałe mechanicznie w postaci odbić lakieru.

²⁵ Za opracowaniem „Badania wewnątrz Pałacu Krasińskich w Warszawie – uszkodzenia i spękania”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

²⁶ Zasięg i rodzaj uszkodzeń stolarki dla całego obiektu został ujęty w opracowaniu „Badania wewnątrz Pałacu Krasińskich w Warszawie – analiza stanu zachowania drzwi”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

Stan zachowania posadzki kamiennej

Ogólnie stan płytowania dość dobry. Kilka płyt pękniętych, widoczne niewielkie zarysowania powierzchni na skutek użytkowania obiektu. Stwierdzono spore wypchniecie w górę na ok. 0,5 cm kilku płyt przy niszy skrajnego okna od strony północnej.²⁷

Stan zachowania obramień kamiennych

Stan zachowania obramień kamiennych jest zróżnicowany. Widoczne są miejscowe zarysowania lub odbicia powierzchni kamienia. Detal kamienny jest zabrudzony. W obrębie kostek widoczne są zachłapania, czy ślady wtarcia pasty do podłóg. Miejscowo występują wtórne flekowania.²⁸ Całość uszkodzeń kwalifikuje elementy kamienne do podjęcia działań konserwatorskich, mających na celu przywrócenie tym elementom pełni walorów estetycznych.

²⁷ Za opracowaniem „Badania wewnątrz Pałacu Krasińskich w Warszawie – posadzki, posadzka taflowa w Sali Kariatyd, projekty”, grudzień 2016, autor dr inż. arch. Marek Barański

²⁸ Stan zachowania obramień kamiennych został przedstawiony w opracowaniu „Badania wewnątrz Pałacu Krasińskich w Warszawie – analiza stanu zachowania drzwi”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

VIII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot.1. Widok na stronę południowo-wschodnią.

Fot.2. Widok na stronę północno-wschodnią

288

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnicy Śródmieście
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Nowogrodzka 43, 00-691 Warszawa
tel. 22 443 93 63, faks 22 443 94 98

Fot.3. Widok w stronę południową.

Fot.4. Detal nad drzwiami w ścianie północnej.

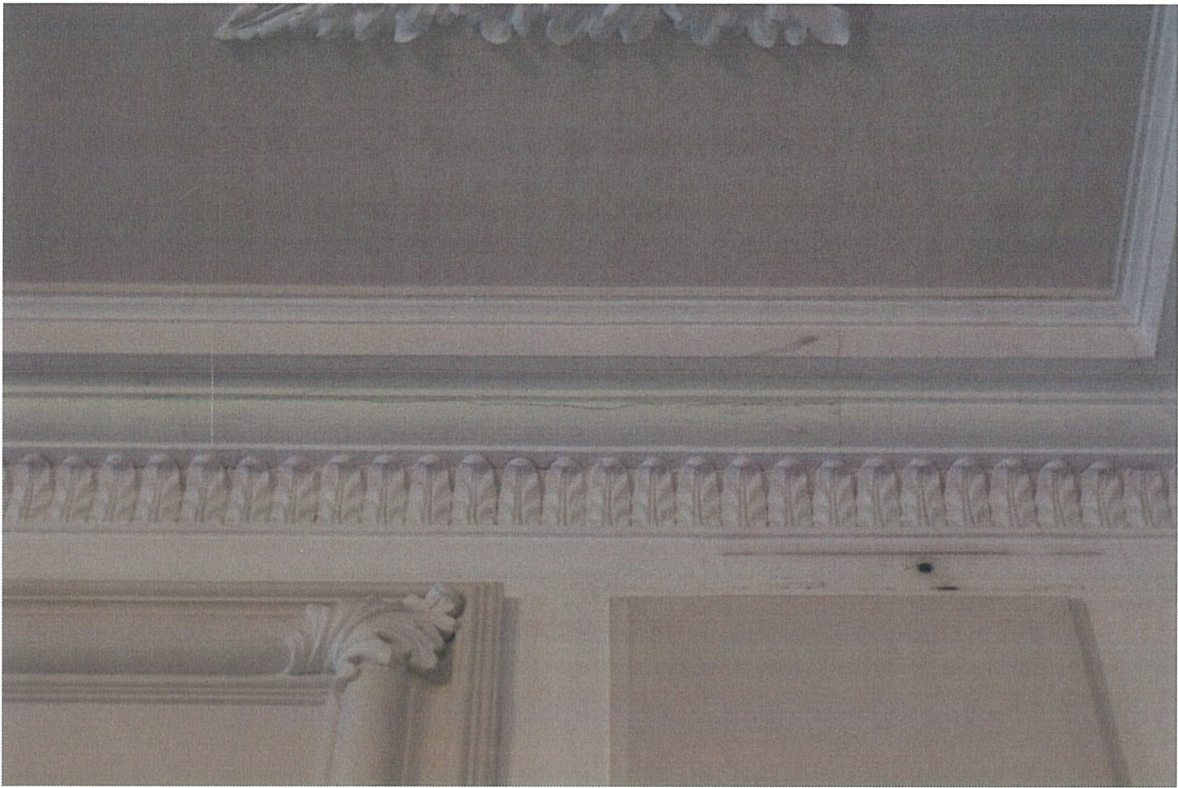

Fot.7,8. Rzeźby postaci.

Fot.9. Rozeta sufitowa.

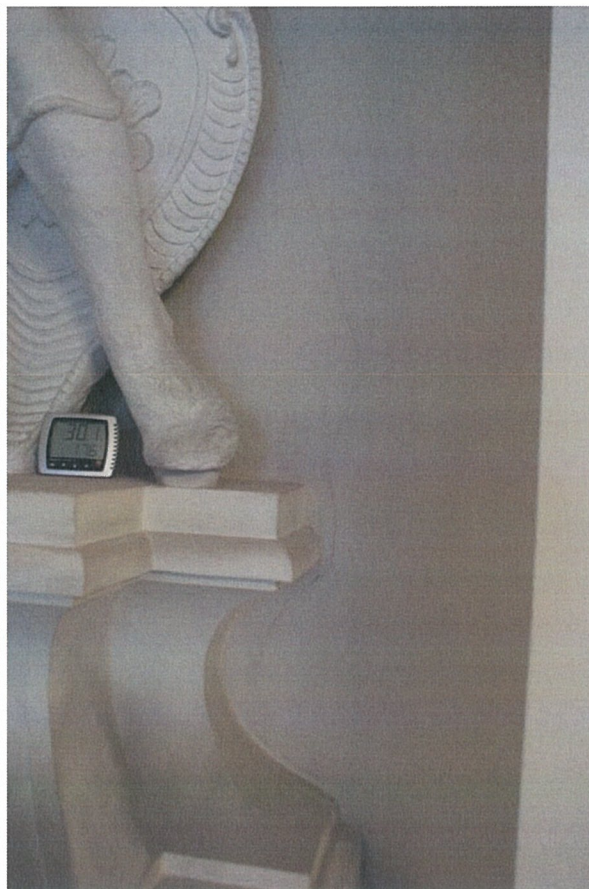
Fot.10. Widoczne uszkodzenia gzymsu.

Fot.11. Cokół pod rzeźbą – widoczne przetarcia powłoki malarskiej.

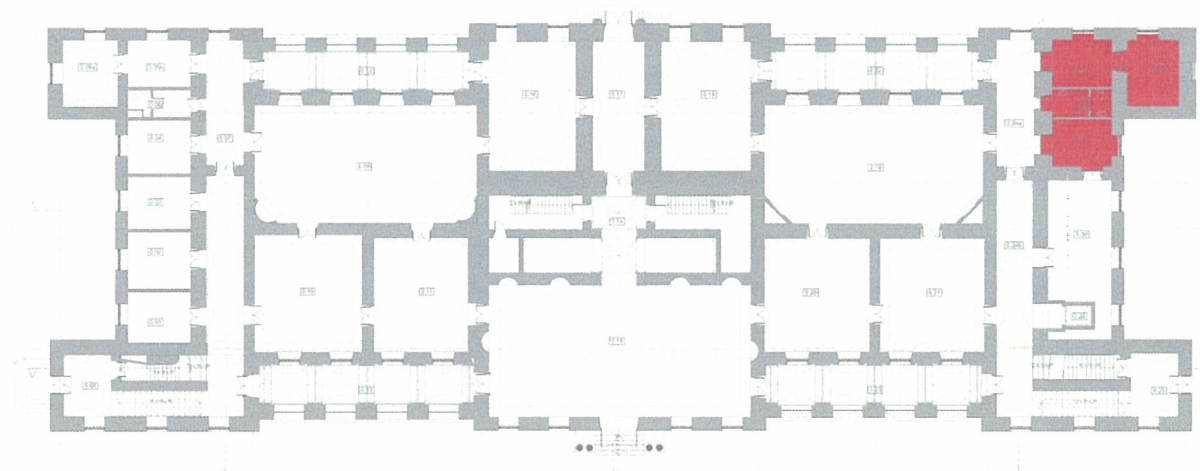
Fot.12. Uszkodzenia mechaniczne detalu.

Fot.13. Widoczne spękanie niszy.

POMIESZCZENIA NR 33,34,36

Lokalizacja pomieszczeń:

IV.OPIS

Podobnie jak analogiczne pomieszczenia zlokalizowane w południowej części pałacu, grupę pomieszczeń stanowią niewielkie pokoje o przeznaczeniu biurowym, usytuowane wzdłuż ściany północnej budynku. Każde z pomieszczeń posiada otwór drzwiowy zlokalizowany w ścianie południowej, oraz otwór okienny w ścianie północnej. Pomieszczenie nr 33 jest pomieszczeniem przechodnim – posiada dodatkowy otwór drzwiowy w ścianie północnej, a otwór okienny w ścianie zachodniej.

We wszystkich pomieszczeniach brak dekoracji sztukatorskiej ścian i sufitów. Pomieszczenia przykryte zostały sklepieniami kolebkowymi.

Podłogi drewniane, wykonane z klepki w układzie szachownicowym – grupy klepek tworzą kwadraty układane pod kątem prostym.

Stolarkę drzwiową stanowią drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina kwadratowe, środkowa prostokątna. Płyciny obwiedzione profilowanymi prętowinami. Pośrodku każdej płyciny znajduje się pole powtarzające kształt, nieco wysunięte przed lico płyty.

Stolarka okienna wymieniona w 2015 roku na okna drewniane dwuskrzydłowe, zdwojone, w układzie krosnowym. Parapety kamienne – współczesne.

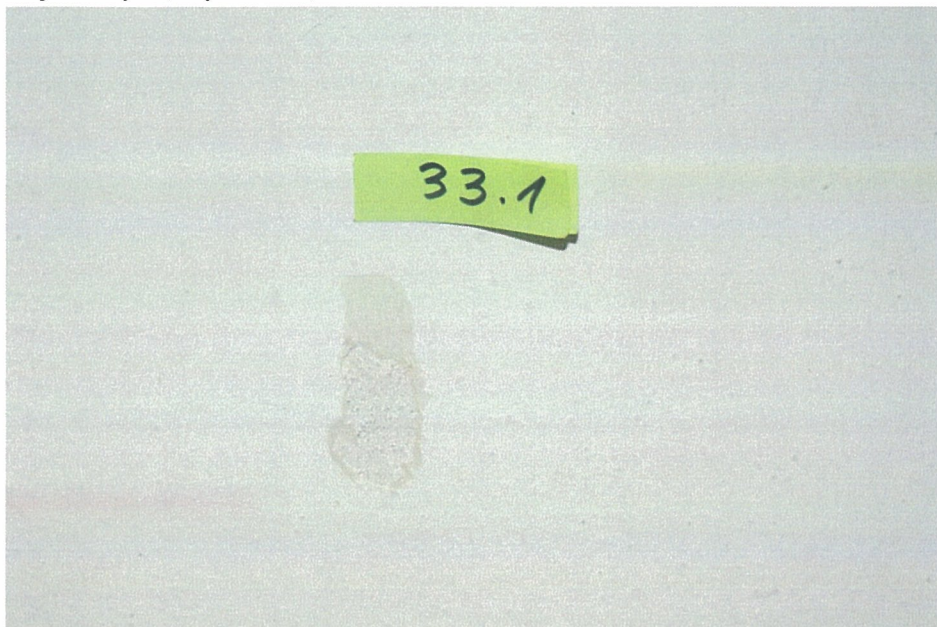
V. TECHNIKA ORYGINAŁU

Ze względu na obecnie użytkowany charakter wnętrz zdecydowano się na ograniczenie liczby odkrywek sondażowych.

W celu ustalenia pierwotnej kolorystyki wykonano odkrywki sondażowe w miejscach gdzie mogła występować oryginalna warstwa malarska.

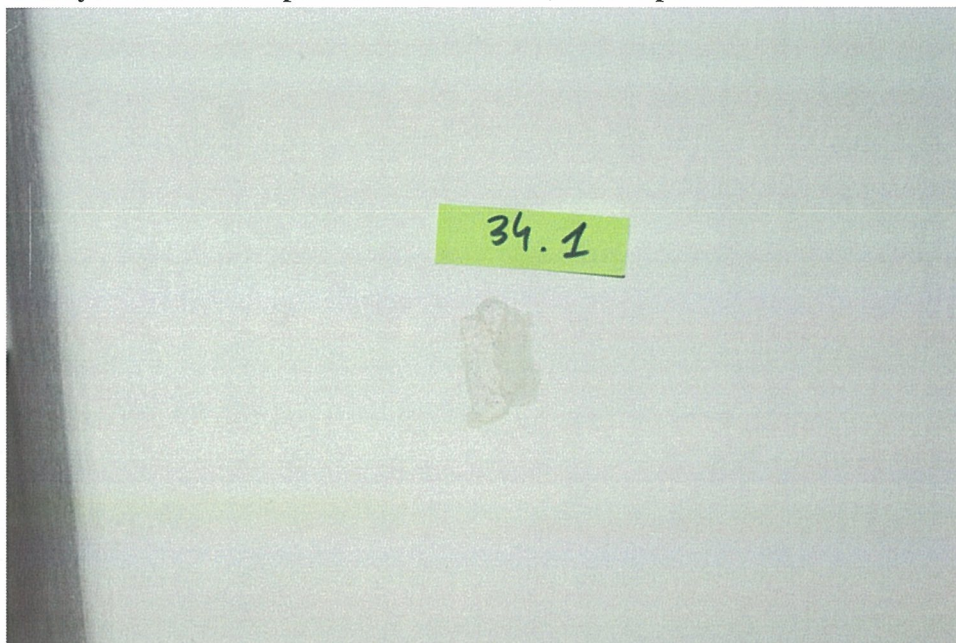
Miejsca wykonania odkrywek zaznaczono na rzucie poniżej:

Odkrywka nr 33.1 – pomieszczenie nr 33, ściana południowa, ok 30 cm na lewo od drzwi wejściowych, wys. ok. 1,3 m

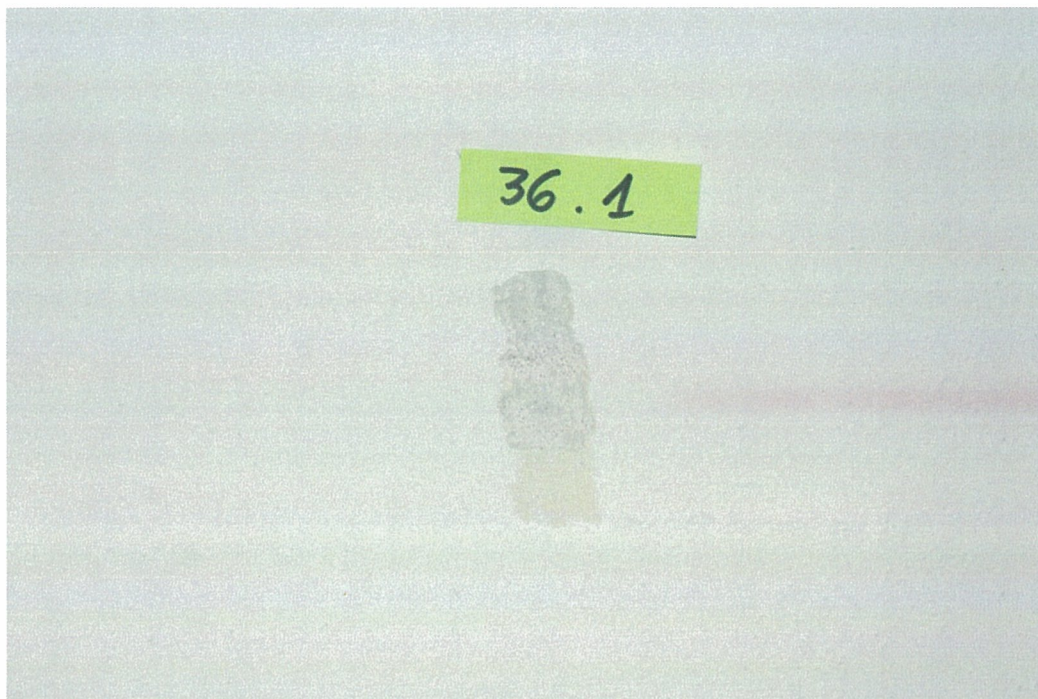
Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	II poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor żółty	0,5 mm
4		III	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr 34.1 – pomieszczenie nr 34, ściana południowa

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	II poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor żółty	0,5 mm
4		III	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr 36.1 – ściana południowa, ok 30 cm na prawo od glifu drzwi wejściowych, wys. ok 1,5 m

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
3		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa – kolor szary	0,5 mm
4		III	II poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor żółty	0,5 mm
5		IV	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Podsumowanie – wnioski z badań pomieszczeń 33,34,36

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że pomieszczenia pierwotnie były tynkowane tynkiem wapiennym o drobnym jednorodnym wypełniaczu kwarcowym. Widoczną w niektórych odkrywkach warstwę białą zidentyfikowano jako warstwę mleczka wapiennego, wynikającego z zatarcia tynków. Najstarszą powłokę malarską stanowi warstwa farby na spoiwie klejowym w kolorze jasnym beżowym dla pomieszczeń 33 i 34 i jasno szarym dla pomieszczenia 36.

Ze względu na stosunkowo ciemną kolorystykę ścian istnieje prawdopodobieństwo, że sklepienia były malowane w jaśniejszym kolorze. Na etapie badań nie ma jednak możliwości wykonania odkrywek na sklepieniach, należy zatem przeprowadzić badania uzupełniające na etapie wykonawczym – w celu ustalenia dokładnej kolorystyki sklepień.

Stolarka drzwiowa pierwotnie malowana była farbą na spoiwie olejnym w kolorze białym.

Na podstawie przeprowadzonych oględzin zidentyfikowano zróżnicowane w układzie i wielkości klepek posadzek drewnianych.

Na podstawie badań proponuje się podjęcie następujących działań w obrębie pomieszczeń:

- Przywrócenie pierwotnej kolorystyki pomieszczeń

Kolor ścian ustalony w trakcie badań – **jasny beż dla pomieszczeń 33i 34, jasna szarość dla pomieszczenia 36**

Stolarka drzwiowa – kolor **biały**

- Konserwację stolarki drzwiowej wraz z ujednoliceniem klamek i okuć
- Konserwację istniejących parkietów lub wymianę na ujednolicone dla wszystkich pomieszczeń – tam gdzie istnieje możliwość przełożenia klepek i ich ponowne użycie zaleca się podjęcie takich działań
- Konserwację istniejącego, zachowanego w pomieszczeniach oświetlenia tj. żyrandoli mosiężnych

VI. TECHNIKA WARSTW I ELEMENTÓW WTÓRNYCH

W obrębie pomieszczeń warstwy wtórne zachowały się w znacznym stopniu. Stanowią je przede wszystkim powłoki malarskie emulsyjne w kolorach białym i żółtym.

Wszystkie wtórne warstwy pochodzą z II połowy XX wieku lub z początku wieku XXI.

W obrębie gładzi okiennych występują wtórne powłoki malarskie i wyprawy tynkarskie, powstałe w okresie wymiany okien i parapetów w roku 2015.

VII. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Stan zachowania wypraw tynkarskich i powłok malarskich

Ściany i sklepienia pomieszczeń znajdują się w średnim stanie technicznym. Stan poszczególnych pomieszczeń jest zróżnicowany.

Stan zachowania występujących na ścianach słabych tynków wapiennych można określić jako średni. Spoistość oryginalnych tynków trudna do określenia ze względu na niedawne przemalowania farbami emulsyjnymi.

Na powierzchni ścian i sufitów widoczne są rysy włosowate i niewielkie spękania. W niektórych z pomieszczeń widoczne są uszkodzenia powłok malarskich i klawiszowanie wierzchnich warstw.

W pomieszczeniach odnotowano obecność niewielkich rys – nie są to jednak spękania konstrukcyjne.

Drobne spękania włosowate powstały na skutek skurczu materiału i pracy wypraw tynkarskich. Zastosowane, wtórne powłoki malarskie emulsyjne uszczelniły powierzchnię ścian i sufitów, tym sposobem wilgoć skondensowana w murze w okresie zimowym, na skutek powstawania punktu rosy w obrębie wnętrza muru nie ma możliwości swobodnej dyfuzji do wnętrza obiektu.

Stan zachowania stolarki drzwiowej

Stolarka drzwiowa zachowała się w zróżnicowanym stanie technicznym – od średniego do dość dobrego. Zachowane oryginalne skrzydła drzwiowe wraz z ościeżnicami przemalowane. Dodatkowo w obrębie stolarki odnotowano miejscowe spękania i rysy, szczególnie na połączeniu poszczególnych elementów, powstałe na skutek pracy drewna.²⁹

Stan zachowania posadzek klepkowych

Stan zachowania posadzek można określić jako średni, pozwalający na ewentualne wykorzystanie materiału. Posadzki skrzypią, co jest skutkiem osłabionej konstrukcji podłóg. W kilku miejscach występują zniszczenia związane z częstym użytkowaniem. Widoczne są również niewielkie uszkodzenia i miejsca, gdzie występują rozszczelnienia przeschniętych klepek.³⁰

²⁹ Zasięg i rodzaj uszkodzeń stolarki dla całego obiektu został ujęty w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasieńskich w Warszawie – analiza stanu zachowania drzwi”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

³⁰ Stan zachowania i rodzaj posadzek w obrębie wnętrza został omówiony w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasieńskich w Warszawie – posadzki, posadzka taflowa w Sali Kariatyd, projekty”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

VIII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot.1. Pomieszczenie nr 33.

Fot.2. Pomieszczenie nr 34.

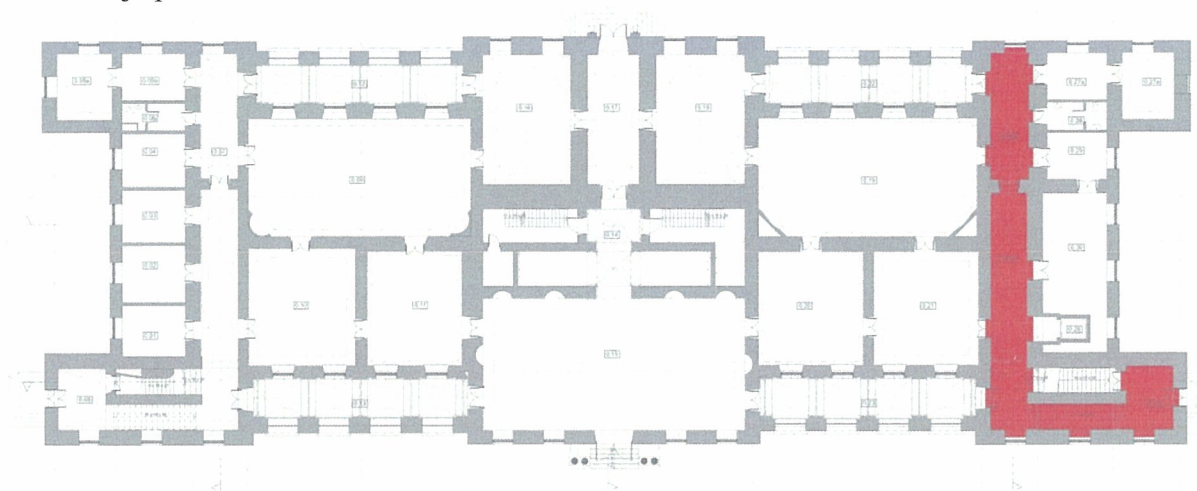
URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnicy Śródmieście
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Nowogrodzka 43, 00-691 Warszawa
tel. 22 443 93 63, faks 22 443 94 98

Fot.3. Pomieszczenie nr 36.

KORYTARZ „B” I POMIESZCZENIE NR 30 – PARTER

Lokalizacja pomieszczeń:

IV. OPIS

Grupę pomieszczeń stanowią dwa pomieszczenia o charakterze podłużnych korytarzy, zlokalizowane na parterze w północnym skrzydle budynku, stanowiące odbicie lustrzane korytarza „A” i pomieszczenia nr 4.

W obu pomieszczeniach brak dekoracji sztukatorskiej ścian i sufitów. Pomieszczenia przykryte zostały sklepieniami klasztorowymi.

Korytarz „B”

Brak dekoracji sztukatorskiej ścian i sufitów. Pomieszczenie przykryte zostało ciągiem przęsł ze sklepieniami klasztorowymi. Dekorację ścian stanowią piaskowcowe obramienia otworów drzwiowych w formie profilowanych listew osadzonych na kostkach kamiennych. Piaskowiec prawdopodobnie ze złóż szydłowieckich.

W ścianie południowej pomieszczenia zostało zlokalizowane łukowate przejście na klatkę schodową oraz prostopadłe usytuowana część przedsionkowa, prowadząca od wejścia w ryzalicie narożnika południowo-wschodniego. W części przedsionkowej, na odcinku wzdłuż ściany wschodniej, sklepienie na bazie łuku odcinkowego. Część przy drzwiach wejściowych obniżona, sklepiona sklepieniem klasztorowym.

Posadzka kamienna wykonana z płyt marmurowych w kolorach czarnym i szarym w układzie szachownicowym. Wielkość płyt 42x42 cm. Niwelacja różnicy wysokości pomiędzy przedsionkiem a korytarzem wykonana została przez zastosowanie kilku stopni z szarego marmuru.

Stolarkę drzwiową głównej części korytarza stanowią drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina kwadratowe, środkowa prostokątna. Płyciny obwiedzione profilowanymi prętowinami. Pośrodku każdej płyciny znajduje się pole powtarzające kształt, nieco wysunięte przed lico płyty.

Stolarka okienna korytarza została wymieniona w 2015 roku na okna drewniane dwuskrzydłowe, zdwojone, w układzie krosnowym. Parapety kamienne – współczesne.

302

Pomieszczenie nr 30

Brak dekoracji sztukatorskiej ścian i sufitów. Pomieszczenie przykryte zostało ciągiem przeseł ze sklepieniami klasztorowymi. Dekorację ścian stanowią piaskowcowe obramienia otworów drzwiowych w formie profilowanych listew osadzonych na kostkach kamiennych. Piaskowiec prawdopodobnie ze złóż szydłowieckich

Podłoga drewniana, wykonana z klepki w układzie w jodełkę z miejscowo układanymi wzdłużnie klepkami (np. przy wyjściu na loggię).

Stolarkę drzwiową stanowią drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina kwadratowe, środkowa prostokątna. Płyciny obwiedzione profilowanymi prętowinami. Pośrodku każdej płyciny znajduje się pole powtarzające kształt, nieco wysunięte przed lico płyty.

Drzwi prowadzące do pomieszczenia nr 35 nie posiadają kamiennego obramienia, są mniejsze, jednoskrzydłowe, o dwóch płycinach – górnej w formie prostokąta i dolnej, mniejszej, kwadratowej.

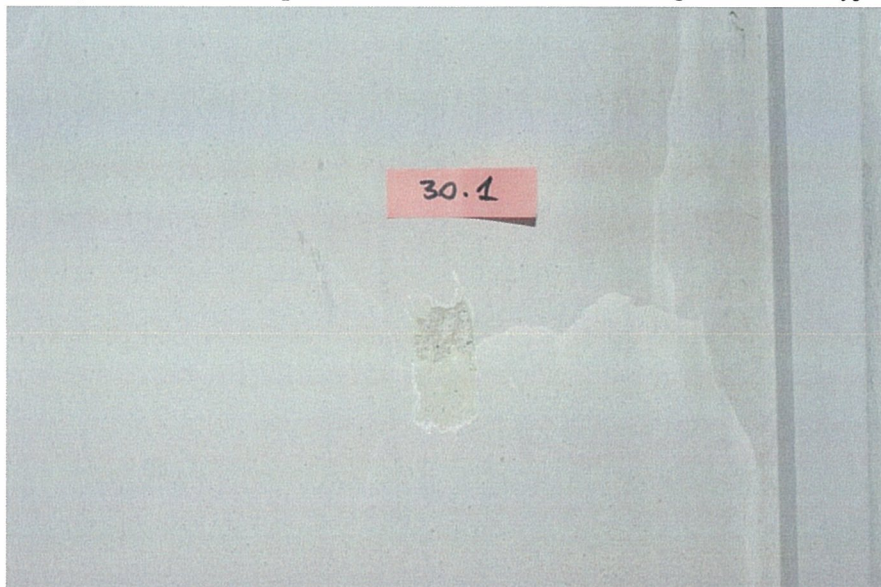
Stolarka okienna w pomieszczeniu nr 30 wymieniona w 2015 roku. Parapet kamienny – współczesny.

V. TECHNIKA ORYGINAŁU

Ze względu na obecnie użytkowany charakter wnętrz zdecydowano się na ograniczenie liczby odkrywek sondażowych.

W celu ustalenia pierwotnej kolorystyki wykonano odkrywki sondażowe w miejscach gdzie mogła występować oryginalna warstwa malarska.

Odkrywka nr 30.1 – pomieszczenie 30, lewa strona glifu drzwi wyjściowych na loggię

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	II poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor żółty	0,5 mm
4		III	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr B 0.1 –

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa – kolor kremowo-żółty	0,5 mm
4		III	II poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor żółty	0,5 mm
5		IV	II poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor jasnougrowy	0,5 mm
6		V	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr B 0.2 –

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	Poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa – kolor kremowo-żółty	0,5 mm
4		III	II poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor żółty	0,5 mm
5		IV	II poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm
6		V	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Podsumowanie – wnioski z badań korytarza „B” i pomieszczenia nr 30

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że pomieszczenia pierwotnie były tynkowane tynkiem wapiennym o drobnym jednorodnym wypełniaczu kwarcowym. Widoczną w niektórych odkrywkach warstwę białą zidentyfikowano jako warstwę mleczka wapiennego, wynikającego z zatarcia tynków. Najstarszą powłokę malarską stanowi warstwa farby na spoiwie klejowym w kolorze jasnym beżowym. Pomieszczenia były malowane prawdopodobnie jednorodnie dla całej powierzchni łącznie ze sklepieniami, o czym świadczą odkrywki wykonane w innych częściach obiektu.

Stolarka drzwiowa pierwotnie malowana była farbą na spoiwie olejnym w kolorze złamanej bieli. Na podstawie przeprowadzonych oględzin zidentyfikowano zróżnicowane w układzie i wielkości klepek posadzek drewnianych.

Na podstawie badań proponuje się podjęcie następujących działań w obrębie pomieszczeń:

- Przywrócenie pierwotnej kolorystyki pomieszczeń:
Kolor ścian i sufitów ustalony w trakcie badań – **jasny beż**
Stolarka drzwiowa – kolor **biały**
- Konserwację stolarki drzwiowej drewnianej wraz z ujednoliceniem klamek i okuć
- Konserwację istniejącego parkietu w pomieszczeniu nr 30 lub wymianę – tam gdzie istnieje możliwość przełożenia klepek i ich ponowne użycie zaleca się podjęcie takich działań
- Konserwację posadzki kamiennej w korytarzu „B” wraz ze stopniami marmurowymi w przedsionku
- Konserwację obramień kamiennych drzwi
- Konserwację istniejącego, zachowanego w pomieszczeniach oświetlenia tj. żyrandoli mosiężnych

Ponadto zaleca się uczynienie i uporządkowanie przestrzeni wnętrza pomieszczenia nr 30. Obecnie przestrzeń wzdłuż ścian zajmują różnego rodzaju meble, dobrane w sposób przypadkowy. Odbiór całości tego wnętrza jest zaburzony, proponuje się zatem wyniesienie obecnego umeblowania lub ujednolicenie mebli w celu zwiększenia czytelności wizualnej wnętrza.

VI. TECHNIKA WARSTW I ELEMENTÓW WTÓRNYCH

W obrębie pomieszczeń warstwy wtórne zachowały się w znacznym stopniu. Stanowią je przede wszystkim powłoki malarskie emulsyjne i klejowe w kolorach białym, żółtym i kremowo-żółtym.

Wszystkie wtórne warstwy pochodzą z II połowy XX wieku lub z początku wieku XXI.

W obrębie gładzi okiennych występują wtórne powłoki malarskie i wyprawy tynkarskie, powstałe w okresie wymiany okien i parapetów w roku 2015.

307

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnicy Śródmieście
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Nowogrodzka 43, 00-691 Warszawa
tel. 22 443 93 63, fax 22 443 94 98

VII. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Stan zachowania wypraw tynkarskich i powłok malarskich

Ściany i sklepienia pomieszczeń znajdują się w średnim stanie technicznym..

Stan zachowania występujących na ścianach słabych tynków wapiennych można określić jako średni. Spoistość oryginalnych tynków trudna do określenia ze względu na liczne przemalowania farbami emulsyjnymi.

Na powierzchni ścian i sufitów widoczne są rysy włosowate i niewielkie spękania. W pomieszczeniu 30 na ścianie łączącej pomieszczenie z loggią widoczne jest silne zarysowanie i pęknięcie. Może to mieć związek z pęknięciami nadproży drzwi nr 33 i 34.³¹ Ponadto w pomieszczeniu nr 30 widoczne są uszkodzenia powłok malarskich i klawiszowanie wierzchnich warstw, szczególnie widoczne w obrębie ściany zachodniej i północnej. Ściany pomieszczenia miejscowo silnie zabrudzone.

Korytarz „B” poddany remontom w ostatnim dziesięcioleciu nie wykazuje większych zniszczeń. Drobnie spękania włosowate powstały na skutek skurczu materiału i pracy wypraw tynkarskich..

Stan zachowania drewnianej stolarki drzwiowej

Stolarka drzwiowa zachowała się w zróżnicowanym stanie technicznym – od średniego do dość dobrego. Niektóre z drzwi zostały poddane renowacji. Zachowane oryginalne skrzydła drzwiowe wraz z ościeżnicami kilkakrotnie przemalowane. Dodatkowo w obrębie stolarki odnotowano miejscowe spękania i rysy, szczególnie na połączeniu poszczególnych elementów, powstałe na skutek pracy drewna.³² Występują miejscowe uszkodzenia i przetarcia powłoki malarskiej. Widoczne są również zniszczenia powstałe mechanicznie w postaci odbić lakieru.

Stan zachowania posadzek klepkowych

Stan zachowania posadzek można określić jako średni, pozwalający na ewentualne wykorzystanie materiału. W niektórych z pomieszczeń posadzki skrzypią, co jest skutkiem osłabionej konstrukcji podłóg. W kilku miejscach występują zniszczenia związane z częstym użytkowaniem. Widoczne są również niewielkie uszkodzenia i miejsca, gdzie występują rozszczelnienia przeschniętych klepek.³³

³¹ Zasięg i rodzaj uszkodzeń został ujęty w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – uszkodzenia i spękania” , grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

³² Zasięg i rodzaj uszkodzeń stolarki dla całego obiektu został ujęty w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – analiza stanu zachowania drzwi”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

³³ Stan zachowania i rodzaj posadzek w obrębie wnętrza został omówiony w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – posadzki, posadzka taflowa w Sali Kariatyd, projekty”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

Stan zachowania posadzki kamiennej

Posadzka kamienna w dobrym stanie – widoczne są tylko miejscowo drobne rysy.³⁴

Stan zachowania obramień kamiennych

Stan zachowania obramień kamiennych jest zróżnicowany. Widoczne są miejscowe zarysowania lub odbicia powierzchni kamienia. Detal kamienny jest zabrudzony. W obrębie kostek widoczne są zachłapania, czy ślady wtarcia pasty do podłóg. Miejscowo występują wtórne flekowania.³⁵ Całość uszkodzeń kwalifikuje elementy kamienne do podjęcia działań konserwatorskich, mających na celu przywrócenie tym elementom pełni walorów estetycznych.

³⁴Stan zachowania i rodzaj posadzek w obrębie wnętrza został omówiony w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – posadzki, posadzka taflowa w Sali Kariatyd, projekty”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

³⁵ Stan zachowania obramień kamiennych został przedstawiony w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – analiza stanu zachowania drzwi”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

VIII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot.1, 2. Pomieszczenie nr 30.

Fot.3. Pomieszczenie nr 30 – zbliżenie. Widoczne spękanie nad otworem okiennym.

Fot.4. Zbliżenie – widoczne spękania i zabrudzenia w narożniku południowo-zachodnim.

Fot.5. Pomieszczenie nr 30 – widoczne ślady zalania na ścianie południowej.

Fot.6. Korytarz „B” na parterze.

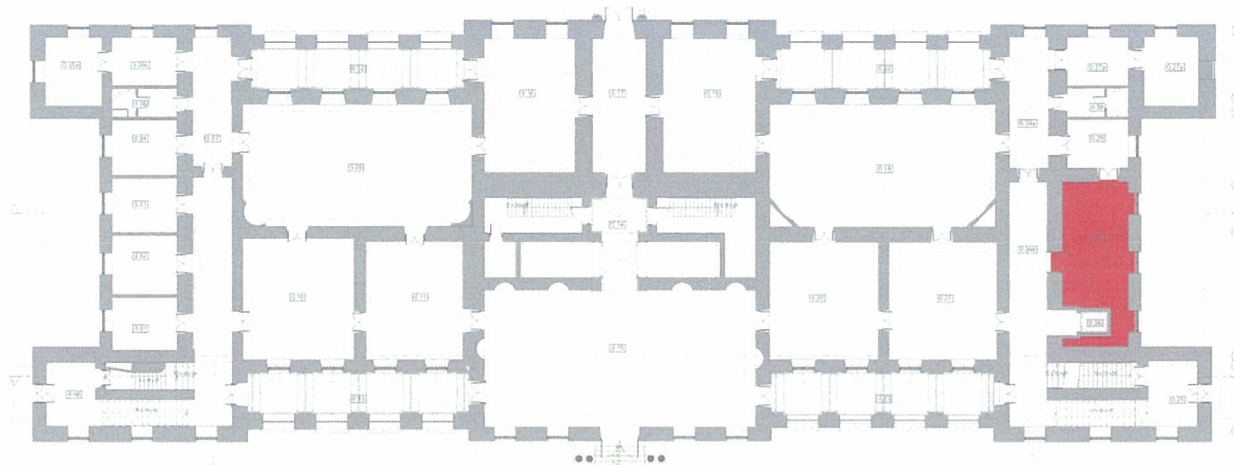
Fot.7. Obrazienie kamienne – widoczne otarcia i uszkodzenia mechaniczne

Fot.8. Obrazienie – widoczne drobne uszkodzenia.

POMIESZCZENIE NR 39

Lokalizacja pomieszczeń:

IV.OPIS

Brak dekoracji sztukatorskiej ścian i sufitów. Pomieszczenie przykryte zostało ciągiem przesł ze sklepieniami klasztorowymi. W części północnej pomieszczenia został umiejscowiony szyb windy – zabudowany z trzech stron ścianą. Powstał w ten sposób w tym miejscu rodzaj korytarzyka w kształcie litery „L” wzdłuż ściany północnej i zachodniej.

Podłoga drewniana, wykonana z klepki w układzie szachownicowym – grupy klepek tworzą kwadraty układane pod kątem prostym.

Stolarkę drzwiową stanowią drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina kwadratowe, środkowa prostokątna. Płyciny obwiedzione profilowanymi prętowinami. Pośrodku każdej płyciny znajduje się pole powtarzające kształt, nieco wysunięte przed lico płyty.

Stolarka okienna w pomieszczeniu wymieniona w 2015 roku. Parapet kamienny – współczesny.

V. TECHNIKA ORYGINAŁU

Ze względu na obecnie użytkowany charakter wnętrz zdecydowano się na ograniczenie liczby odkrywek sondażowych.

W celu ustalenia pierwotnej kolorystyki wykonano odkrywki sondażowe w miejscach gdzie mogła występować oryginalna warstwa malarska.

Odkrywki nr 39.1 i 39.2 – ściana południowa pomieszczenia, ok 1 m od drzwi wejściowych, wys. ok. 1,8m

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	II poł. XX w.	Warstwa malarska klejowa – kolor cielisty	0,5 mm
4		III	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Podsumowanie – wnioski z badań korytarza „B” i pomieszczenia nr 30

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że pomieszczenie pierwotnie było tynkowane tynkiem wapiennym o drobnym jednorodnym wypełniaczu kwarcowym. Najstarszą powłokę malarską stanowi warstwa farby na spoiwie klejowym w kolorze jasnym beżowym. Stolarka drzwiowa pierwotnie malowana była farbą na spoiwie olejnym w kolorze białym. Na podstawie badań proponuje się podjęcie następujących działań w obrębie pomieszczeń:

- Przywrócenie pierwotnej kolorystyki pomieszczenia:
Kolor ścian ustalony w trakcie badań – **jasny beż**
Stolarka drzwiowa – kolor **biały**
- Konserwację stolarki drzwiowej drewnianej wraz z ujednoliceniem klamek i okuć
- Konserwację istniejącego parkietu
- Konserwację istniejącego, zachowanego w pomieszczeniach oświetlenia tj. żyrandoli mosiężnych

VI. TECHNIKA WARSTW I ELEMENTÓW WTÓRNYCH

W obrębie pomieszczenia warstwy wtórne zachowały się w znacznym stopniu - stanowią je przede wszystkim powłoka malarska emulsyjna w kolorze białym i klejowa w kolorze cielistym.

Wszystkie wtórne warstwy pochodzą z II połowy XX wieku lub z początku wieku XXI.

W obrębie gładzi okiennych występują wtórne powłoki malarskie i wyprawy tynkarskie, powstałe w okresie wymiany okien i parapetów w roku 2015.

VII. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Stan zachowania wypraw tynkarskich i powłok malarskich

Ściany i sklepienia pomieszczenia znajdują się w dobrym stanie technicznym.

Stan zachowania drewnianej stolarki drzwiowej

Stolarka drzwiowa zachowała się w zróżnicowanym stanie technicznym – od średniego do dość dobrego. W obrębie stolarki odnotowano tylko miejscowe spękania i rysy, szczególnie na połączeniu poszczególnych elementów, powstałe na skutek pracy drewna.³⁶

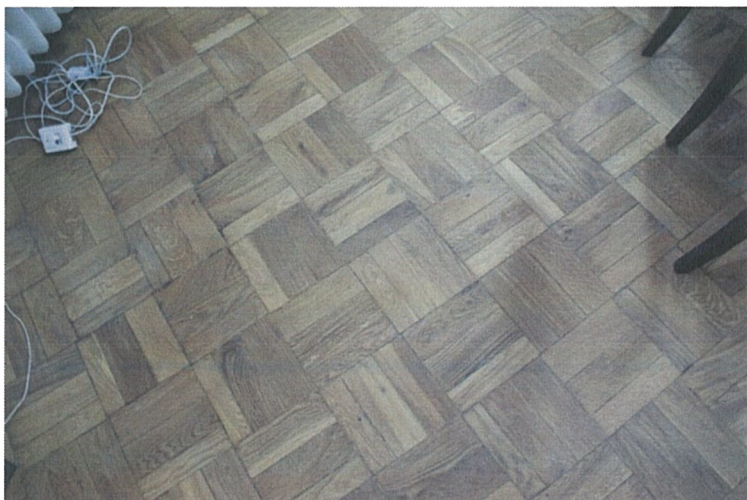
Stan zachowania posadzek klepkowych Stan zachowania posadzek można określić jako dobry. Widoczne są jedynie niewielkie uszkodzenia i miejsca, gdzie występują rozszczelnienia przeschniętych klepek.³⁷

³⁶ Zasięg i rodzaj uszkodzeń stolarki dla całego obiektu został ujęty w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – analiza stanu zachowania drzwi”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

VIII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot.1,2. Pomieszczenie nr 39.

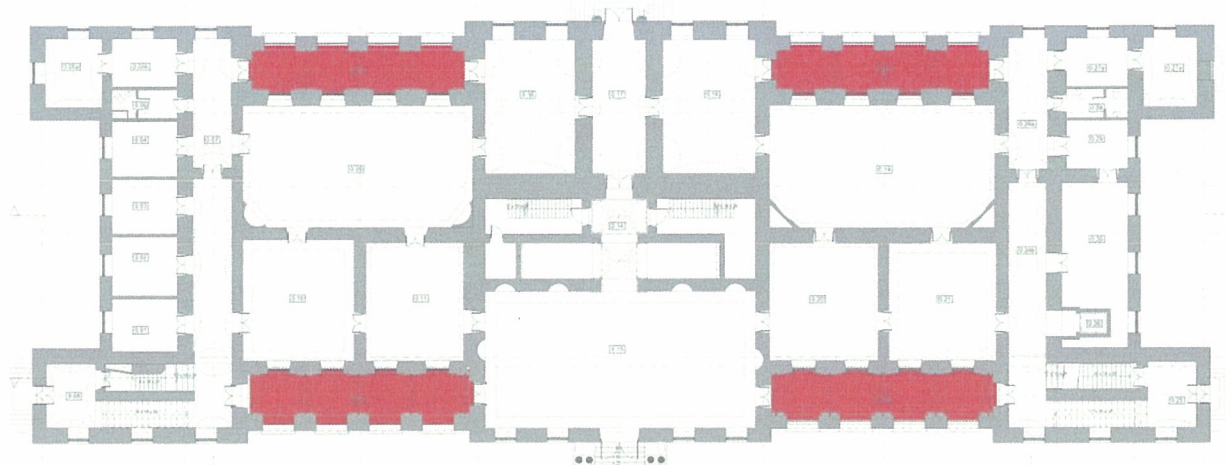

Fot.3. Posadzka drewniana w pomieszczeniu 39.

³⁷ Stan zachowania i rodzaj posadzek w obrębie wnętrza został omówiony w opracowaniu „Badania wewnątrz Pałacu Krasińskich w Warszawie – posadzki, posadzka taflowa w Sali Kariatyd, projekty”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

LOGGIE W OBRĘBIE PARTERU

Lokalizacja:

Loggie obecnie zabudowane – w trakcie przeprowadzonego remontu w roku 2015. Są to pomieszczenia o charakterze korytarzy, z ciągiem sklepień kolebkowych. Zachowane zostały kamienne (piaskowcowe) obramienia drzwi, poddane konserwacji. Posadzki wykonane z płyt piaskowcowych.

W obrębie pomieszczeń nie wykonywano odkrywek sondażowych - pomieszczenia po remoncie.

Stan zachowania dobry, widoczne jedynie miejscowo rysy włosowate, powstałe na skutek pracy materiału, oraz zalanie posadzki i fragmentu ściany w obrębie loggii położonej w części południowo-zachodniej. Widoczne ślady zalania wynikają z nieszczelności przewodu spustowego. Na powierzchni posadzek występują miejscowe niewielkie uszkodzenia, wynikające z użytkowania pomieszczeń.

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

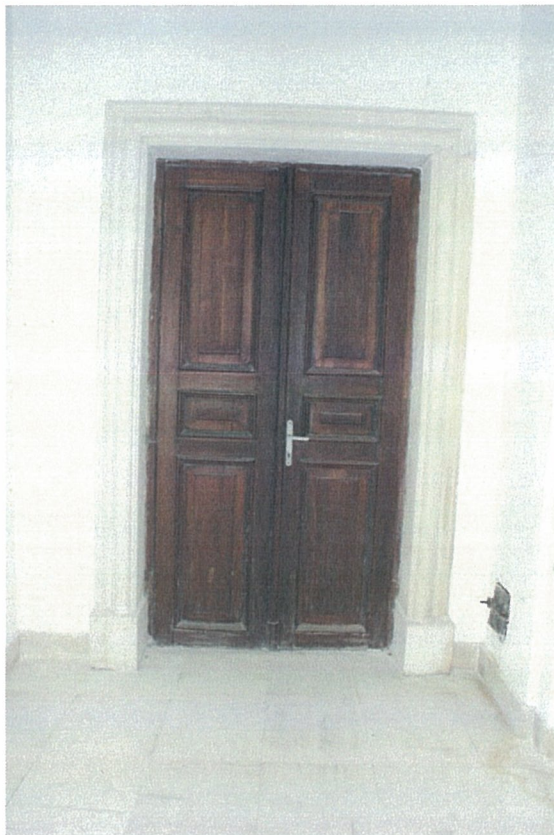
Fot.1,2. Loggia południowo-wschodnia

Fot.3,4. Loggia północno-zachodnia.

Fot.5. Loggia północno-wschodnia.

Fot.6. Drzwi na loggii.

Fot.7. Widoczne ślady zalania z rury spustowej na loggii południowo-wschodniej.

POMIESZCZENIA I PIĘTRA

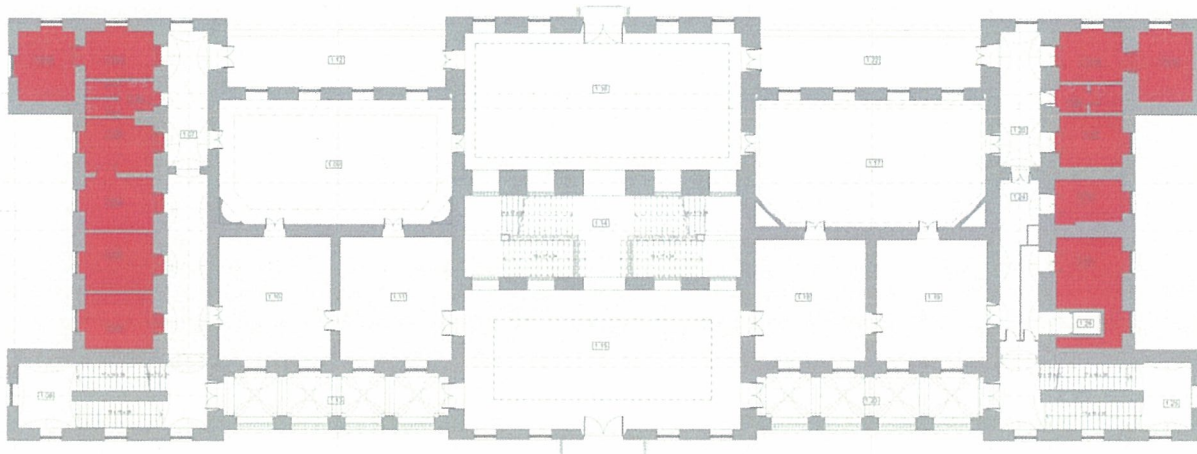
320

POMIESZCZENIA BIUROWE POŁUDNIOWEGO I PÓŁNOCNEGO SKRZYDŁA

POMIESZCZENIA 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107

POMIESZCZENIA 129, 130, 131, 132, 133, 135, 136

Lokalizacja:

IV. OPIS

Grupę pomieszczeń stanowią niewielkie pokoje o przeznaczeniu biurowym, usytuowane na I piętrze wzdłuż ściany południowej budynku. Każde z pomieszczeń posiada otwór drzwiowy zlokalizowany w ścianie północnej, oraz otwór okienny w ścianie południowej. Pomieszczenie nr 106 jest pomieszczeniem przechodnim – posiada dodatkowy otwór drzwiowy w ścianie południowej, a otwór okienny w ścianie zachodniej. Pomieszczenie 107, jako narożne, usytuowane w ryzalicy posiada dwa otwory okienne- w ścianach południowej i zachodniej

We wszystkich pomieszczeniach brak dekoracji sztukatorskiej ścian i sufitów. Pomieszczenia przykryte zostały sklepieniami klasztornymi.

Podłogi drewniane, wykonane z klepki o zróżnicowanym układzie w zależności od pomieszczenia.

Stolarkę drzwiową stanowią drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina kwadratowe, środkowa prostokątna. Płyciny obwiedzione profilowanymi prętowinami. Pośrodku każdej płyciny znajduje się pole powtarzające kształt, nieco wysunięte przed lico płyty.

Stolarka okienna wymieniona w 2015 roku na okna drewniane. Parapety kamienne – współczesne.

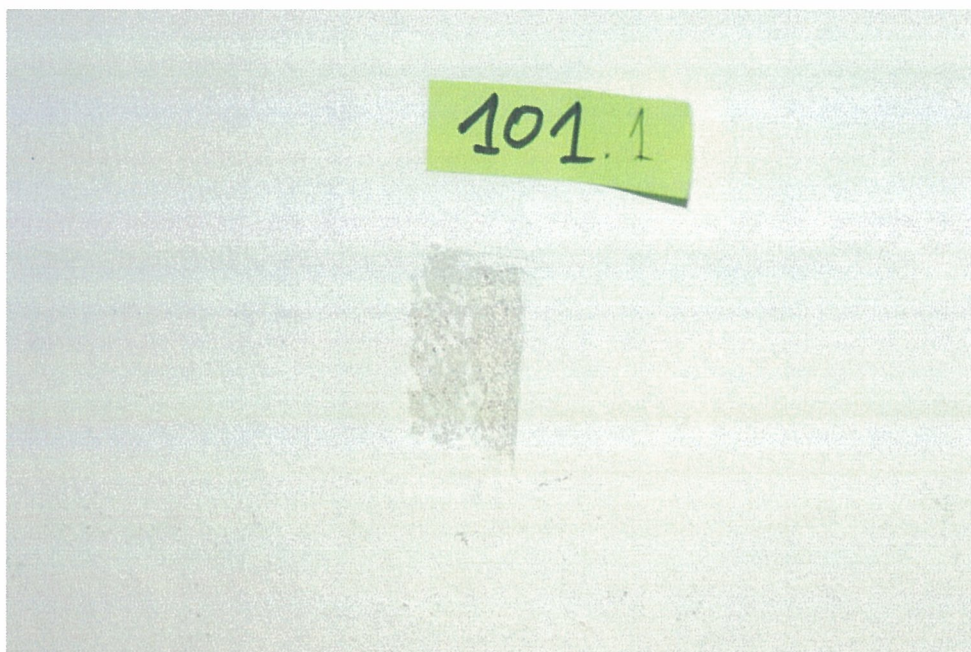
W ścianie zachodniej pomieszczenia 103 – obramienie kamienne.

V. TECHNIKA ORYGINAŁU

Ze względu na obecnie użytkowany charakter wnętrz zdecydowano się na ograniczenie liczby odkrywek sondażowych. Pomieszczenia zostały zgrupowane w „bloki” o podobnym charakterze, stylistyce i miejscu położenia. Dla każdego z „bloków” wykonane zostały odkrywki w miejscach dających najbardziej retrospektywny obraz układu warstw.

W celu ustalenia pierwotnej kolorystyki wykonano odkrywki sondażowe w miejscach gdzie mogła występować oryginalna warstwa malarska.

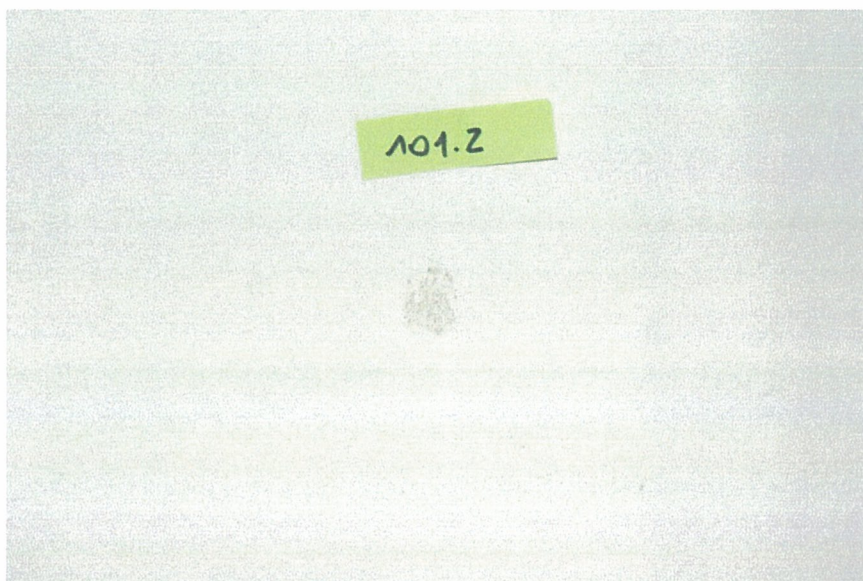
Odkrywka nr 101.1 – ściana północna, ok. 30 cm na prawo od gliku drzwi wejściowych, wys. ok. 1,3 m

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Pobiała w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

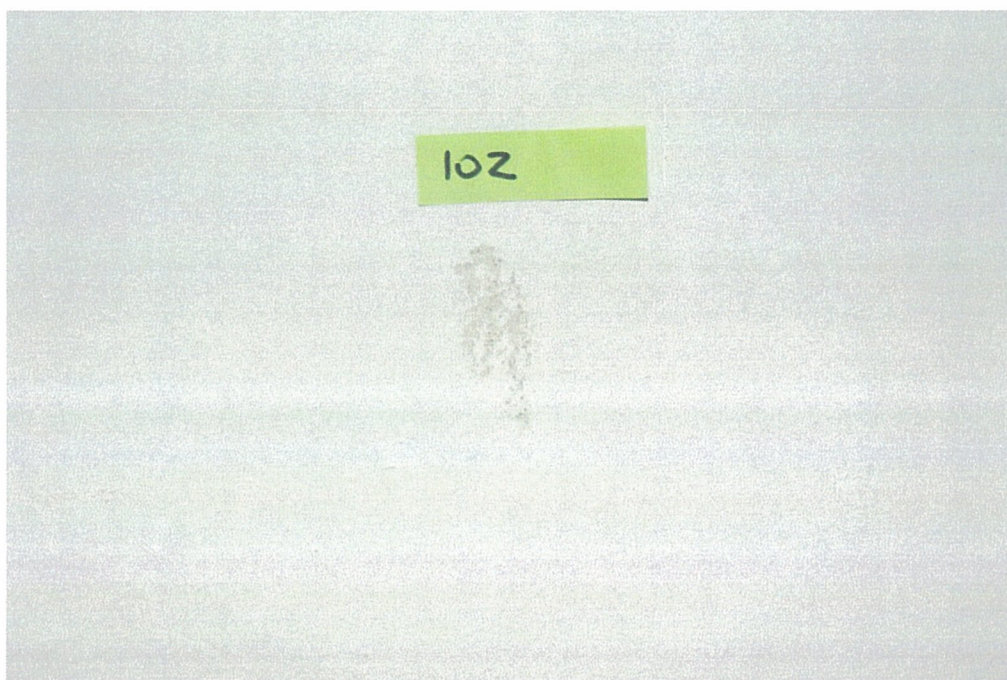
322

Odkrywka nr 101.2 – ściana południowa pomieszczenia 101, ok. 10 cm na prawo od glifu okiennego, wys. ok. 1,1m

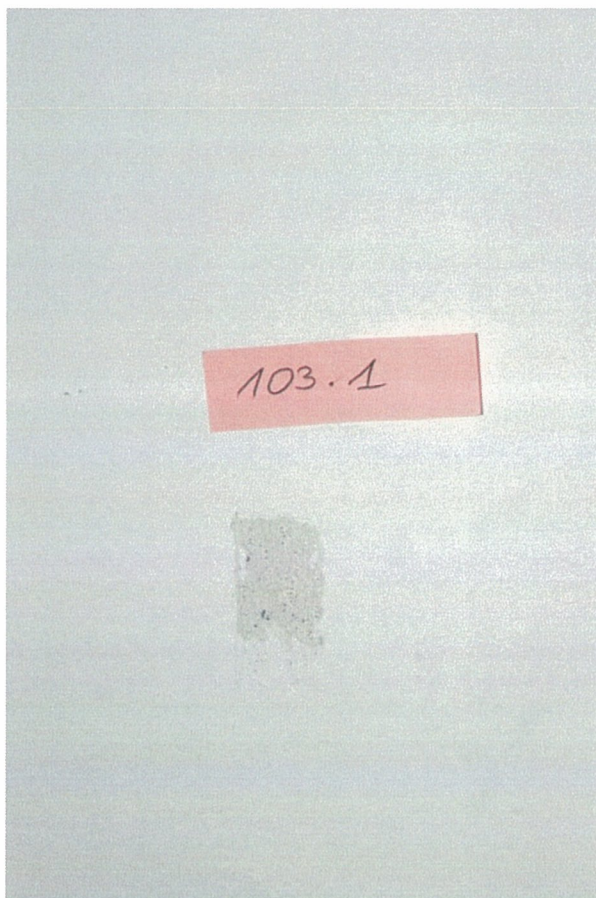
Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Pobiała w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr 102.1 – pomieszczenie 102, lewa strona glifu drzwi wejściowych, wys. ok. 1,2 m

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Pobiała w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr 103.1 - pomieszczenie nr 103, ściana wschodnia, wys. ok. 1,2 m

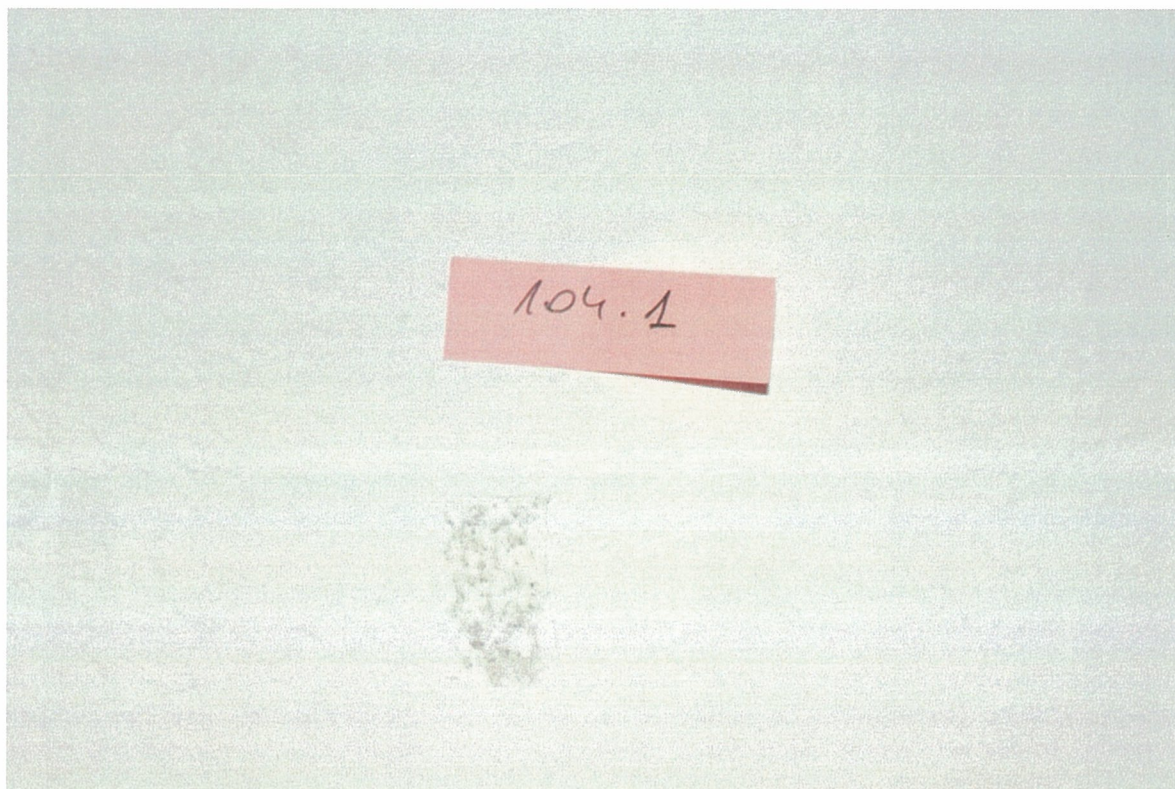

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Pobiała w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

325

URZĄD MIASTA STOLÉCZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnicy Śródmieście
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
dla Dzielnicy Śródmieście
1. Nowogrodzka 40, 00-681 Warszawa
tel. 22 444 98 88 fax 22 440 04 98

Odkrywka nr 104.1 – pomieszczenie 104,

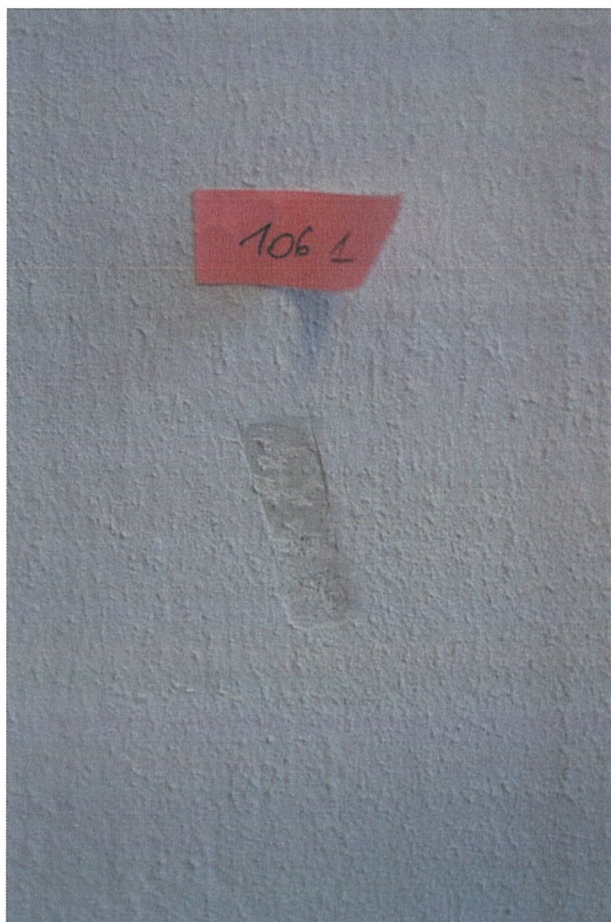

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Pobiała w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

326

URZĄD MIASTA STOLĘCZNEGO WARSZAWY
 Urząd Dzielnicy Śródmieście
 WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
 dla Dzielnicy Śródmieście
 ul. Nowogrodzka 68, 00-691 Warszawa
 tel. 22 443 98 65 fax 22 443 94 98

Odkrywka nr 106.1 – ściana południowa pomieszczenia 106, 10 cm na prawo od drzwi do pomieszczenia 107, wys. ok.1m

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	3 cm
2		I	Poł. XX w.	Pobiała w ciepłym beżowym odcieniu	0,5 mm
3		II	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

URZĄD MIASTA STOLECZNEGO WARSZAWY
 Urząd Dzielnicy Śródmieście
 WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
 dla Dzielnicy Śródmieście
 ul. Nowogrodzka 49, 01-691 Warszawa
 tel. 22 449 93 63 fax 22 449 94 93

Podsumowanie – wnioski z badań

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że pomieszczenia pierwotnie były tynkowane tynkiem wapiennym o drobnym jednorodnym wypełniaczu kwarcowym. Widoczną w niektórych odkrywkach warstwę białą zidentyfikowano jako warstwę mleczka wapiennego, wynikającego z zatarcia tynków. Najstarszą powłokę malarską stanowi warstwa pobiału wapiennej lub farby na spoiwie klejowym w kolorze bardzo jasnym beżowym lub w ciepłym odcieniu bieli. Pomieszczenia były malowane prawdopodobnie jednorodnie dla całej powierzchni łącznie ze sklepieniami, o czym świadczą odkrywki wykonane w innych częściach obiektu.

Stolarka drzwiowa pierwotnie malowana była farbą na spoiwie olejnym w kolorze złamanej bieli. Na podstawie przeprowadzonych oględzin zidentyfikowano zróżnicowane w układzie i wielkości klepek posadzek drewnianych.

Na podstawie badań proponuje się podjęcie następujących działań w obrębie pomieszczeń:

- Przywrócenie pierwotnej kolorystyki pomieszczeń

Kolor ścian ustalony w trakcie badań – **jasny beż**

Stolarka drzwiowa – kolor **biały**

- Konserwację stolarki drzwiowej wraz z ujednoliceniem klamek i okuć

Kolor stolarki drzwiowej – **biel**

- Konserwację istniejących parkietów lub wymianę na ujednolicone dla wszystkich pomieszczeń – tam gdzie istnieje możliwość przełożenia klepek i ich ponowne użycie zaleca się podjęcie takich działań
- Konserwację istniejącego, zachowanego w pomieszczeniach oświetlenia tj. żyrandoli mosiężnych

VI. TECHNIKA WARSTW I ELEMENTÓW WTÓRNYCH

W obrębie pomieszczeń warstwy wtórne zachowały się w znacznym stopniu. Stanowią je przede wszystkim:

- Powłoki malarskie emulsyjne w kolorze białym

Wtórna warstwa pochodzi z II połowy XX wieku lub z początku wieku XXI.

W obrębie glifów okiennych występują wtórne powłoki malarskie i wyprawy tynkarskie, powstałe w okresie wymiany okien i parapetów w roku 2015.

VII. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Stan zachowania wypraw tynkarskich i powłok malarskich

Ściany i sklepienia pomieszczeń znajdują się w średnim stanie technicznym. Stan poszczególnych pomieszczeń jest zróżnicowany.

Stan zachowania występujących na ścianach słabych tynków wapiennych można określić jako średni. Spoistość oryginalnych tynków trudna do określenia ze względu na liczne przemalowanie farbami emulsyjnymi.

Na powierzchni ścian i sufitów widoczne są rysy włosowate i niewielkie spękania. W niektórych z pomieszczeń widoczne są uszkodzenia powłok malarskich i klawiszowanie wierzchnich warstw.

Drobne spękania włosowate powstały na skutek skurczu materiału i pracy wypraw tynkarskich. Zastosowane, wtórne powłoki malarskie emulsyjne uszczelniły powierzchnię ścian i sufitów, tym sposobem wilgoć skondensowana w murze w okresie zimowym, na skutek powstawania punktu rosy w obrębie wnętrza muru nie ma możliwości swobodnej dyfuzji do wnętrza obiektu.

Stan zachowania stolarki drzwiowej

Stolarka drzwiowa zachowała się w zróżnicowanym stanie technicznym – od średniego do dość dobrego. Niektóre z drzwi zostały poddane renowacji. Zachowane oryginalne skrzydła drzwiowe wraz z ościeżnicami kilkakrotnie przemalowane. Dodatkowo w obrębie stolarki odnotowano miejscowe spękania i rysy, szczególnie na połączeniu poszczególnych elementów, powstałe na skutek pracy drewna.³⁸

Stan zachowania posadzek klepkowych

Stan zachowania posadzek można określić jako średni, pozwalający na ewentualne wykorzystanie materiału. W niektórych z pomieszczeń posadzki skrzypią, co jest skutkiem osłabionej konstrukcji podłóg. W liku miejscach występują zniszczenia związane z częstym użytkowaniem. Widoczne są również niewielkie uszkodzenia i miejsca, gdzie występują rozszczelnienia przeschniętych klepek.³⁹

³⁸ Zasięg i rodzaj uszkodzeń stolarki dla całego obiektu został ujęty w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – analiza stanu zachowania drzwi”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

³⁹ Stan zachowania i rodzaj posadzek w obrębie wnętrza został omówiony w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – posadzki, posadzka taflowa w Sali Kariatyd, projekty”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

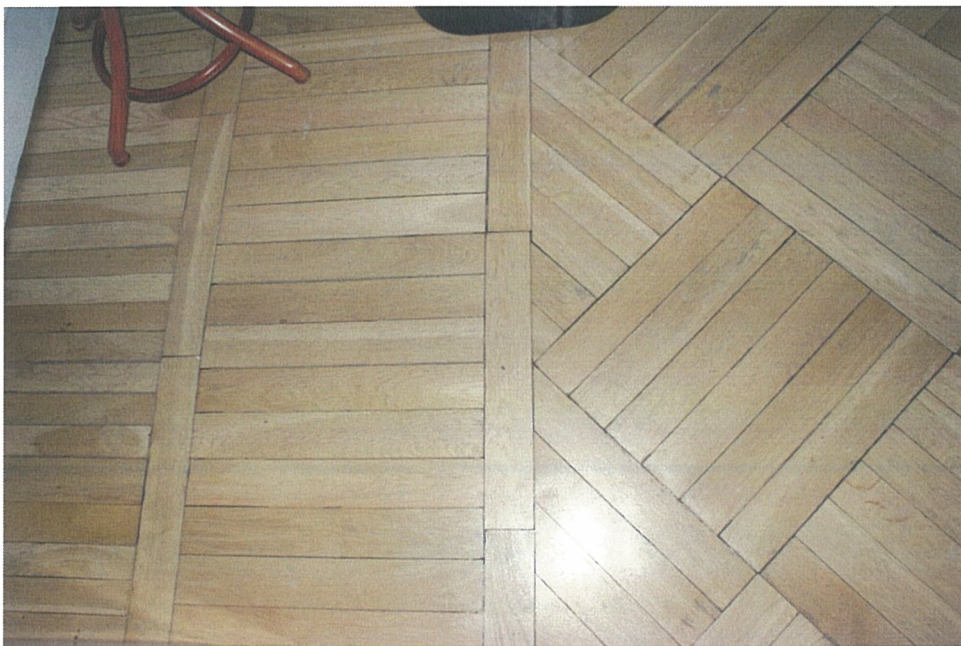
VIII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot.1. Pomieszczenie 101.

Fot.2. Stolarka drzwiowa w pom. 101

Fot.3. Posadzka w pom. 101

330

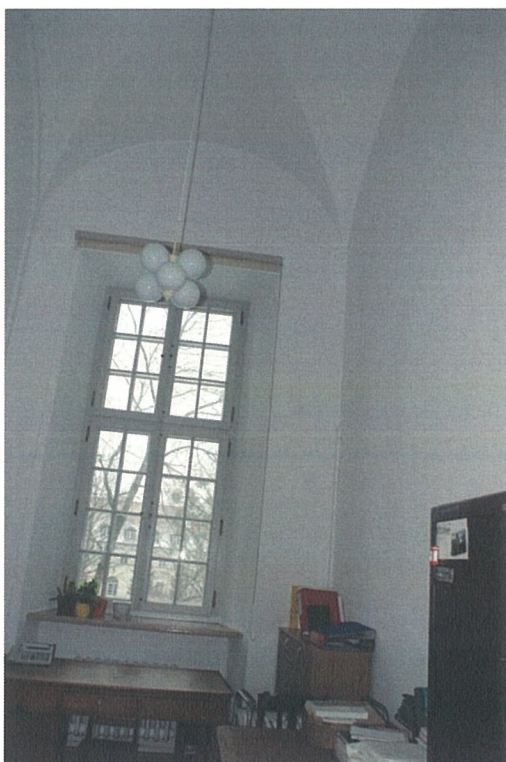
URZĄD MIASTA STOLĘCZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnicy Śródmieście
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Nowogrodzka 43, 00-691 Warszawa
tel. 22 443 93 63 faks 22 443 94 93

Fot.4. Sklepienie w pom. 102

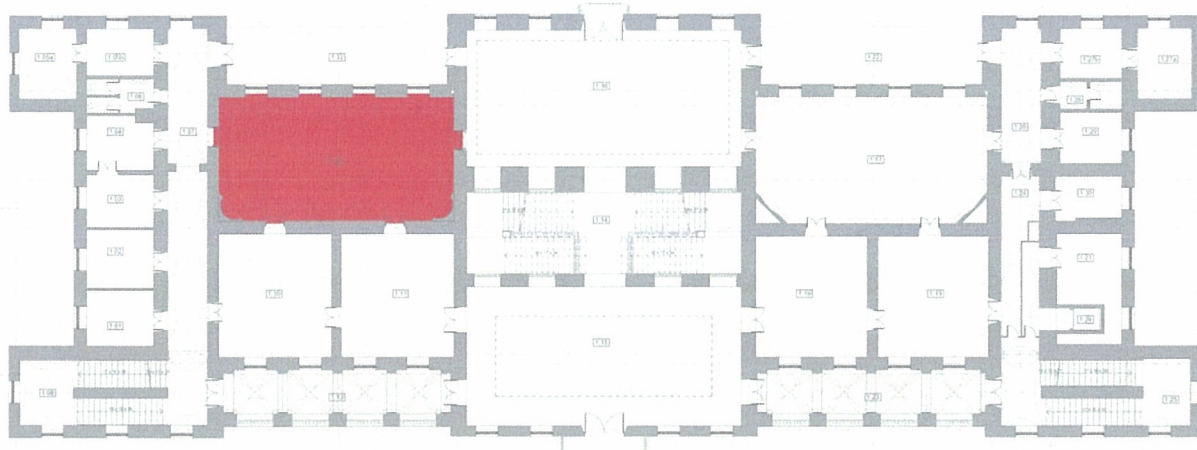
Fot.5. Pomieszczenie 103.

Fot.6. Pomieszczenie 104.

POMIESZCZENIE 109

Lokalizacja:

IV.OPIS

Pomieszczenie zlokalizowane w południowej części I piętra, poddane renowacji w ostatnim dziesięcioleciu. Pomieszczenie posiada dekorację sztukatorską ścian i sufitu. W obrębie ścian dekorację stanowią pionowe podziały z prostokątnymi płycinami. Na wysokości ok. 50 cm przebiega wokół całego pomieszczenia listwa poprzeczna, poniżej której znajdują się również wydzielone listwami płyciny. Nad otworami drzwiowymi znajdują się prostokątne supraporty o formie podłużnej płyciny ujętej od góry prostym naczółkiem wspartym po obu stronach na ozdobnych kroksztynach. Naczółek profilowany z dwoma rzędami kimationów lesbijskich (w górnej i dolnej części) i perełkowaniem. Kroksztyny o kształcie ślimacznic z perełkowaniem pośrodku i motywem liści akantu po bokach. Glify okienne również dekorowane płycinowo. W narożniku północno-wschodnim znajduje się wklęsła nisza, zwieńczona łukowato. W narożach przy łuku zostały umieszczone dwa trójkątne elementy rzeźbione z motywem akantu.

Całość powierzchni ścian została zwieńczona wydatnym gzymsem, poniżej którego ciągnie się profilowana listwa z dwoma pasami ornamentów roślinnych i perełkowaniem, tworząc pas gładkiego fryzu tuż poniżej gzymsu. Sam gzyms o dość dużym rozwinięciu, z kapinosem i elementami rzeźbionymi w formie kostkowania, pasa w motywie wolic oczu i perełkowania w dolnej części. Kapinos od spodu dekorowany ślimacznicowymi konsolami, pomiędzy którymi zostały umieszczone wklęsłe kwadratowe płyciny wypełnione kwiatami. Górna część gzymsu z wydatną simą, poniżej której przebiega pas ornamentu.

Powierzchnia sufitu również bogato zdobiona. Gładkie pole centralne o owalnym kształcie zostało wydzielone za pomocą listwy z motywem zwiniętej wstęgi. Po stronie zewnętrznej pola, na osia zostały umieszczone okrągłe rozety, wypełnione kwiatowym nieco geometryzującym motywem. Pozostałe części sufitu zostały podzielone na wypukłe płyciny, wypełnione ażurową kratownicą, z pasami gładkiego lica sufitu pomiędzy nimi.

Stolarkę drzwiową stanowią drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina kwadratowe, środkowa

prostokątna. Płyciny obwiedzione profilowanymi prętowinami. Pośrodku każdej płyciny znajduje się pole powtarzające kształt, nieco wysunięte przed lico płyty.

Stolarka okienna wymieniona w 2015 roku na okna drewniane. Parapety kamienne – współczesne.

Posadzka drewniana, wykonana z klepek w układzie szachownicowym – grupy klepek tworzą kwadraty układane pod kątem prostym.

V. TECHNIKA ORYGINAŁU

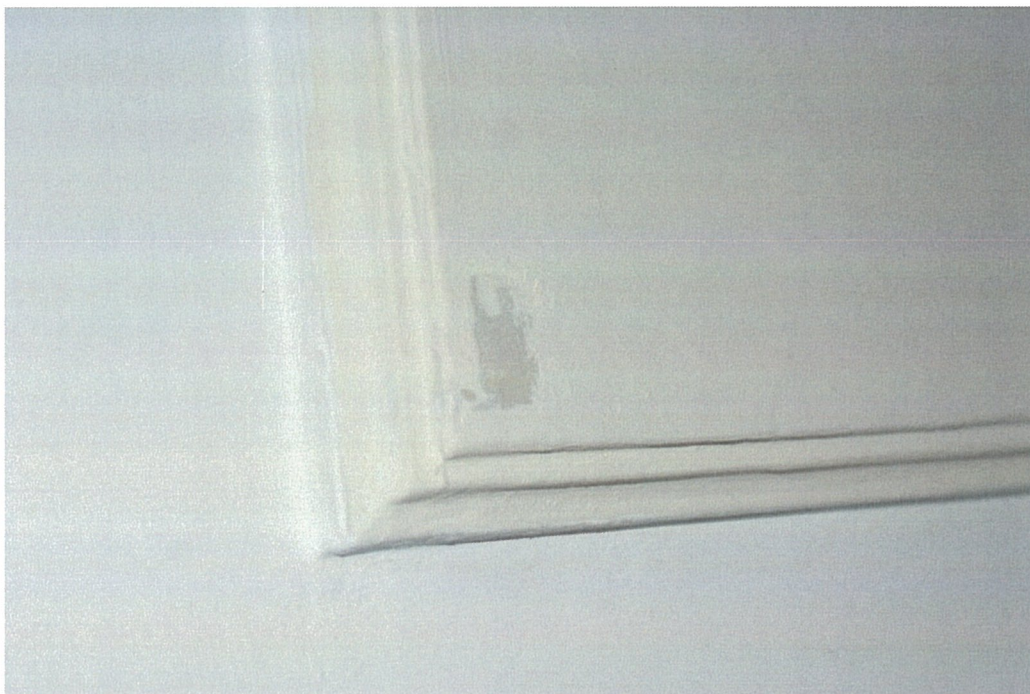
Ze względu na brak możliwości przebadania wyższych partii ścian oraz sufitu, na etapie wykonawczym zaleca się przeprowadzenie dodatkowych badań tych partii.

Odkrywka nr 109.1 – pas okalający płycinę, powyżej supraporty nad drzwiami do pomieszczenia nr 113

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Szlichta gipsowa	1,5 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska dyspersyjna – kolor szaro-beżowy	0,5 mm
3		II	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Odkrywka nr 109.2 – płycina powyżej supraporty nad drzwiami do pomieszczenia nr 113

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Szlichta gipsowa	1,5 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska dyspersyjna –kolor szaro-beżowy	0,5 mm
3		II	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna –kolor różowo-szary	0,5 mm

335

URZĄD MIASTA STOLECZNEGO WARSZAWY
 Urząd Dzielnicy Śródmieście
 WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
 dla Dzielnicy Śródmieście
 ul. Nowogrodzka 49, 00-001 Warszawa
 tel. 22 448 98 48 fax 22 443 94 98

Odkrywka nr 109.3 – detal naczółka drzwi do Sali 113

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Gips	20 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa impregnatu	0,5 mm
3		II	XXI w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm

Podsumowanie – wnioski z badań pomieszczenia nr 109

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że pomieszczenie pierwotnie było tynkowane zaprawą wapienną o drobnym jednorodnym wypełniaczu kwarcowym, na której naniesiono warstwę szlichty gipsowej. Dekoracja sztukatorska została wykonana z gipsu ceramicznego. Elementy profilowane zostały wykonane metoda ciągnioną, elementy rzeźbione metodą odlewu. Całość została pociągnięta warstwą gruntu lub impregnatu na bazie POW, który zareagował z podłożem gipsowym, tworząc widoczną na zdjęciach żółtawo-beżową warstwę. Prawdopodobnie pomieszczenie zostało pomalowane tylko częściowo, tzn. jedynie w obrębie płycin i lica. Na sztukaterii gipsowej nie stwierdzono występowania warstwy wcześniejszej niż widoczna obecnie. Nie da się z całą pewnością stwierdzić, czy występująca w obrębie ścian warstwa malarska dyspersyjna w kolorze szaro-beżowym jest oryginalną powłoką. Możliwe, że podobnie jak w przypadku niektórych innych pomieszczeń pozostawiono sztukaterię nie malowaną także i w pomieszczeniu nr 20. Elementy sztukatorskie zostały zabezpieczone jedynie poprzez nałożenie warstwy pokostu. Na pewno jednak ostatnia powłoka malarska (różowo-szarawa w obrębie lica i biała w obrębie sztukaterii), którą wykazała stratygrafia, pochodzi z okresu ostatniego remontu (początek XXI wieku).

Stolarka drzwiowa pierwotnie malowana była farbą na spoiwie olejnym w kolorze białym.

Z powodu braku możliwości przebadania wyższych kondygnacji ścian tj. gzymsu oraz dekoracji sufitu, nie da się na etapie badań ustalić pierwotnej dyspozycji kolorystycznej pomieszczenia. Na etapie wykonawczym należy zatem badania poszerzyć i wykonać odkrywki sondażowe w partiach górnych pomieszczenia.

Posadzka drewniana – parkiet, z klepkami w układzie pasowym naprzemiennym – rząd klepek układanych poprzecznie na przemian ze zdwojonym rzędem klepek układanych wzdłużnie.

Na podstawie dotychczasowych badań proponuje się podjęcie następujących działań w obrębie pomieszczenia:

- Konserwację istniejącego, zachowanego w pomieszczeniu detalu sztukatorskiego
- Zaprojektowanie kolorystyki pomieszczenia na podstawie zachowanych materiałów archiwalnych innych pomieszczeń pałacu oraz analogii stylistycznych lub w oparciu o ewentualnie istniejącą kolorystykę, ustaloną w trakcie poszerzonych badań konserwatorskich
- Konserwację stolarki drzwiowej drewnianej wraz z ujednoliceniem klamek i okuć
- Konserwację istniejącego parkietu lub wymianę – tam gdzie istnieje możliwość przełożenia klepek i ich ponowne użycie zaleca się podjęcie takich działań
- Konserwację istniejące w pomieszczeniu oświetlenia – mosiężne żyrandole

VI. TECHNIKA WARSTW I ELEMENTÓW WTÓRNYCH

W obrębie pomieszczenia wtórną warstwę stanowi obecnie widoczna powłoka malarska emulsyjna w kolorze białym (w obrębie sztukaterii) i różowo-szarawym w obrębie lica i płycin. W obrębie glifów okiennych występują wtórne powłoki malarskie i wyprawy tynkarskie, powstałe w okresie wymiany okien i parapetów w roku 2015.

VII. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Stan zachowania wypraw tynkarskich i powłok malarskich

Stan zachowania występujących na ścianach słabych tynków wapiennych można określić jako dość dobry.

Stan zachowania detalu sztukatorskiego dobry – widoczne są jedynie niewielkie uszkodzenia mechaniczne.

Stan zachowania drewnianej stolarki drzwiowej

Stolarka drzwiowa zachowała się w dość dobrym stanie.. Niektóre z drzwi zostały poddane renowacji.⁴⁰

Stan zachowania parkietu

Stan zachowania parkietu można określić jako dość dobry. W niektórych miejscach posadzka skrzypi, co jest skutkiem osłabionej konstrukcji podłóg. Widoczne są również niewielkie uszkodzenia i miejsca, gdzie występują rozszczelnienia przeschniętych klepek.⁴¹ Wierzchnia warstwa lakieru miejscowo przetarta na skutek użytkowania.

⁴⁰ Zasięg i rodzaj uszkodzeń stolarki dla całego obiektu został ujęty w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – analiza stanu zachowania drzwi”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

⁴¹ Stan zachowania i rodzaj posadzek w obrębie wnętrza został omówiony w opracowaniu „Badania wnętrza Pałacu Krasińskich w Warszawie – posadzki, posadzka taflowa w Sali Kariatyd, projekty”, grudzień 2016, autor dr.inż.arch Marek Barański

VIII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot.1. Widok sufitu w pomieszczeniu 109

Fot.2. Widoczna dekoracja ścian pomieszczenia.

339
URZĄD MIASTA STOLECZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnic Śródmieście
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
ul. Dzielnic Śródmieście
ul. Nowogrodzka 40, 00-001 Warszawa
tel. 22 443 03 00, fax 22 443 04 08

Fot.3. Dekoracja ścian- zbliżenie.

Fot.4. Gzyms wieńczący – zbliżenie.

340
URZĄD MIASTA STOLĘCZNEGO WARSZAWY
Urząd Dzielnicy Śródmieście
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Nowogrodzka 49, 00-081 Warszawa
tel. 22 443 88 88, faks 22 443 94 98

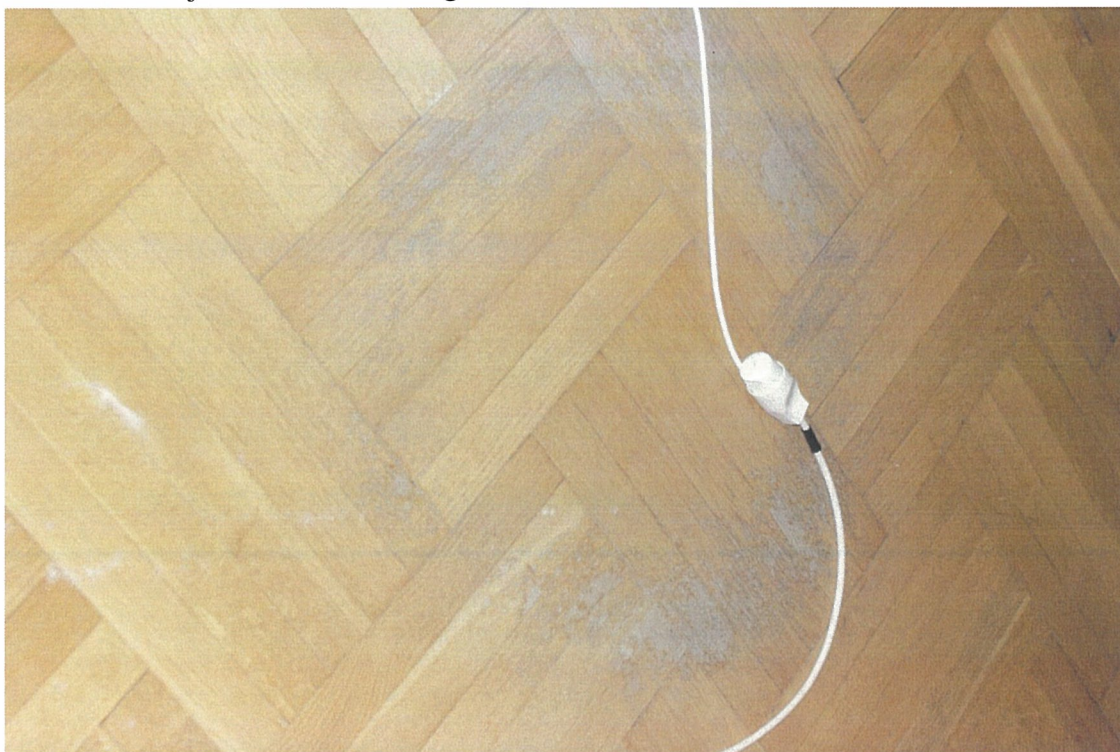
Fot.5.Dekoracja sufitu – zbliżenie.

Fot.6. Dekoracja sufitu – zbliżenie.

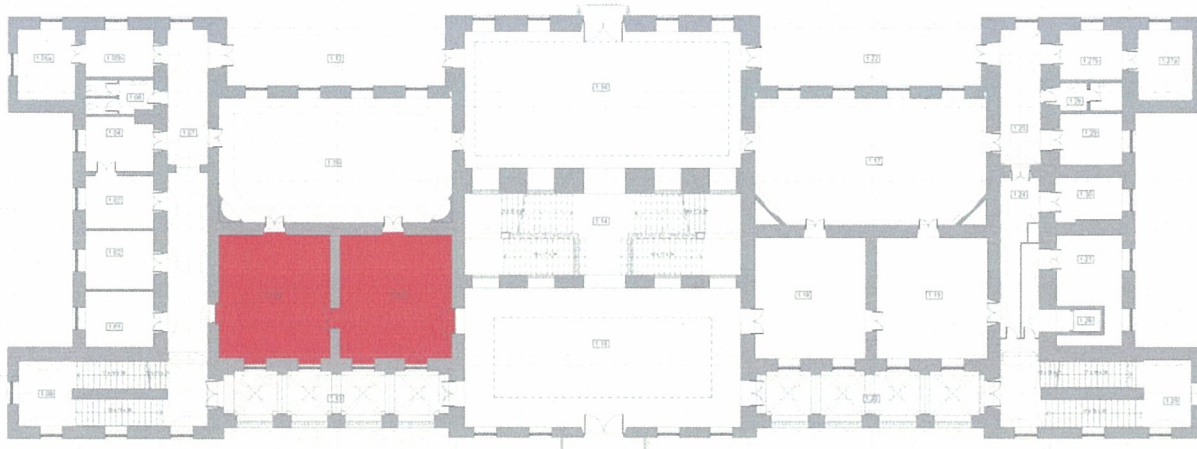
Fot.7. Dekoracja sztukatorska – fragment

Fot.8. Posadzka pomieszczenia.

POMIESZCZENIA NR 112 i 113

Lokalizacja:

IV. OPIS

Pomieszczenia zlokalizowane w południowej części I piętra pałacu, obecnie użytkowane jako pomieszczenia czytelní.

Brak dekoracji sztukatorskiej ścian i sufitów.

Posadzka drewniana klepkowa, obecnie przesłonięta wykładziną.

Stolarkę drzwiową stanowią dwa typy drzwi:

1. Drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina kwadratowe, środkowa prostokątna. Płyciny obwiedzione profilowanymi prętowinami. Pośrodku każdej płyciny znajduje się pole powtarzające kształt, nieco wysunięte przed lico płyty.
2. Drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo-płycinowej, z następującym układem płycin: górna i dolna płycina prostokątne, wydłużone pionowo, środkowa płycina w formie poprzecznej listwy i płycinki w formie „fartuszka” poniżej. Tego typu stolarka występuje jedynie w przejściu z pomieszczenia 113 do Sali Wilanowskiej oraz w Sali Wilanowskiej.

Stolarka okienna wymieniona w 2015 roku na okna drewniane. Parapety kamienne – współczesne.

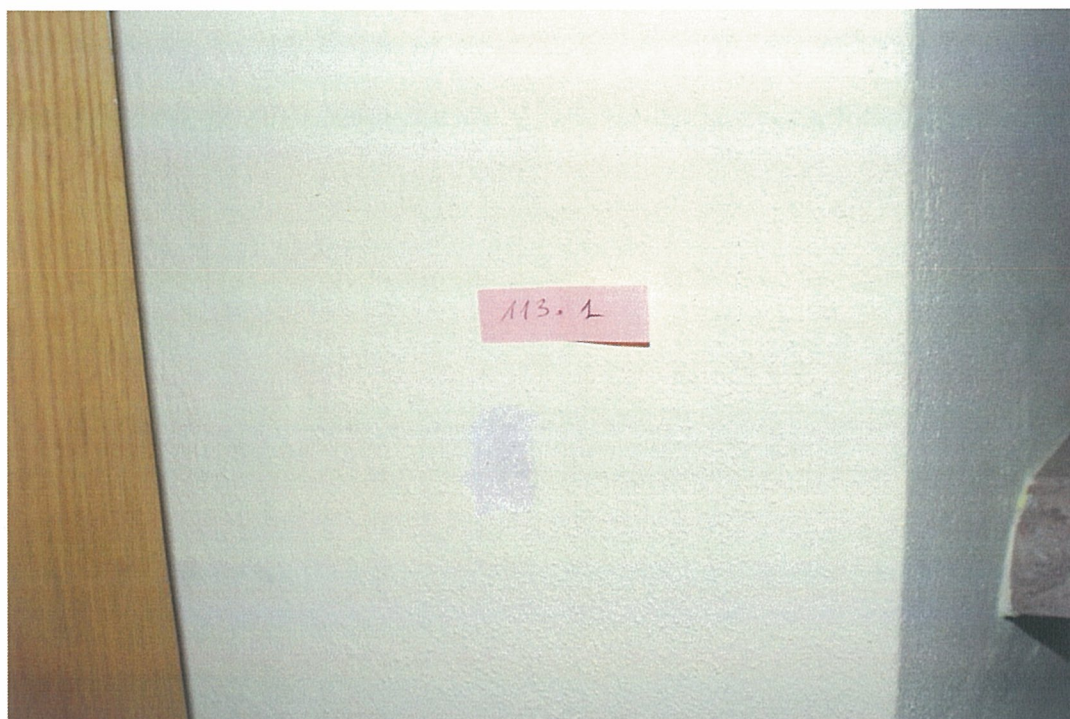
V. TECHNIKA ORYGINAŁU

Odkrywka nr 112.1 – ściana wschodnia, ok 30 cm na prawo od prawego glifu okiennego, wys. ok 1m

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	2 cm
2		I	Poł. XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor złamany róż	0,5 mm
3		II	XX w.	Warstwa malarska emulsyjna – kolor biały	0,5 mm
4		III	Koniec XX/pocz.XXI w	Warstwa malarska emulsyjna – kolor jasny żółty	0,5 mm

Odkrywka nr 113.1 – pomieszczenie 113, od 30 cm na lewo od lewego gliku okiennego, wys. ok. 1m

Warstwy technologiczne	Oznaczenie kolorystyczne warstwy	Warstwy chronologiczne	Datowanie	Określenie warstw	Grubość warstw
1		I	Poł. XX w.	Zaprawa wapienna	2 cm
2		II	Koniec XX/ pocz.XXI w	Warstwa malarska emulsyjna – kolor jasny żółty	0,5 mm

Podsumowanie – wnioski z badań pomieszczeń nr 112 i 113

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że pomieszczenia pierwotnie były tynkowane zaprawą wapienną o drobnym jednorodnym wypełniaczu kwarcowym.

Widoczną w niektórych odkrywkach warstwę białą zidentyfikowano jako warstwę mleczka wapiennego, wynikającego z zatarcia tynków. Najstarszą powłokę malarską w pomieszczeniu 112 stanowi warstwa farby emulsyjnej w odcieniu chłodnego ciemnego różu. W pomieszczeniu 113 brak jakichkolwiek warstw malarskich starszych niż widoczna obecnie.

Stolarka drzwiowa pierwotnie malowana była farbą na spoiwie olejnym w kolorze białym.

Na podstawie przeprowadzonych oględzin zidentyfikowano zróżnicowane w układzie i wielkości klepek posadzek drewnianych.

Na podstawie badań proponuje się podjęcie następujących działań w obrębie pomieszczeń:

- Konserwację istniejących wypraw tynkarskich
- Konserwację stolarki drzwiowej drewnianej wraz z ujednoliceniem klamek i okuć
- Konserwację żelaznych drzwi prowadzących do piwnicy wraz z kamiennym obramieniem
- Konserwację istniejącego parkietu lub wymianę – tam gdzie istnieje możliwość przełożenia klepek i ich ponowne użycie zaleca się podjęcie takich działań
- Konserwację istniejącego, zachowanego w pomieszczeniach oświetlenia tj. żyrandoli mosiężnych

VI. TECHNIKA WARSTW I ELEMENTÓW WTÓRNYCH

W obrębie pomieszczeń warstwy wtórne zachowały się w znacznym stopniu. Stanowią je przede wszystkim powłoki malarskie emulsyjne w kolorze żółtym.

Wszystkie wtórne warstwy pochodzą z II połowy XX wieku lub z początku wieku XXI.

W obrębie gładzi okiennych występują wtórne powłoki malarskie i wyprawy tynkarskie, powstałe w okresie wymiany okien i parapetów w roku 2015.

VII. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Stan zachowania wypraw tynkarskich i powłok malarskich

Ściany i sklepienia pomieszczeń znajdują się w dość dobrym stanie technicznym..

Stan zachowania występujących na ścianach słabych tynków wapiennych można określić jako dość dobry – pomieszczenia zostały poddane remontowi w ostatnim dwudziestolecu. Spoistość oryginalnych tynków trudna jest jednak do określenia, ze względu na przemalowanie w ostatnim okresie.

Na powierzchni ścian i sufitów widoczne są miejscowo rysy włosowate i niewielkie spękania.

Stan zachowania drewnianej stolarki drzwiowej

Stolarka drzwiowa zachowała się w stanie dość dobrym. Niektóre z drzwi zostały poddane renowacji.

Stolarka drzwiowa pierwotnie malowana była farbą na spoiwie olejnym w kolorze białym.

Stan zachowania posadzki drewnianej

Stan zachowania parkietów trudny do określenia – parkiety obecnie przykryte wykładziną.

VIII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot.1. Pomieszczenia 113.

Fot.2. Pomieszczenie 113.

348

Fot.3. Pomieszczenie 112.

Fot.4,5. Pomieszczenie 112 – widoczna stolarka drzwiowa pomieszczenia.